Bahagian Dewan Undangan Negeri, PSUKPP

NEGERI PULAU PINANG

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEEMPAT

DEWAN UNDANGAN NEGERI
YANG KEEMPAT BELAS

26 NOVEMBER 2021 HINGGA
3 DISEMBER 2021

Dikeluarkan oleh

BAHAGIAN DEWAN UNDANGAN NEGERI
PULAU PINANG

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEEMPAT

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Kandungan	Muka Surat
Minit Persidangan Hari Pertama (26 November 2021)	1 - 41
Minit Persidangan Hari Kedua (29 November 2021)	42 - 47
Minit Persidangan Hari Ketiga (30 November 2021)	48 - 53
Minit Persidangan Hari Keempat (1 Disember 2021)	54 - 60
Minit Persidangan Hari Kelima (2 Disember 2021)	61 - 67
Minit Persidangan Hari Keenam (3 Disember 2021)	68 - 77

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**26 NOVEMBER 2021 (JUMAAT)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan, Dewan Undangan Negeri Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
13.	YB. Dato‘ Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
15.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
16.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
17.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
18.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
19.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
20.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
21.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
22.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
23.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
24.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
25.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
26.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
27.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
28.	YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
29.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
30.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
31.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
32.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
33.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
34.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
35.	YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
36.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
37.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
38.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
39.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
40.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
41.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri
2.	YB. Dato' Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
3.	YB. Dato' Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. PENGUMUMAN OLEH YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri telah memaklumkan seorang bekas Ahli Dewan Undangan Negeri telah meninggal dunia iaitu mendiang Dr. Khoo Soo Kheng telahpun meninggal dunia pada 13 Oktober 2021. Beliau telah berkhidmat sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri untuk kawasan Bukit Tambun dari April 1982 hingga Julai 1986.

Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri telahpun menetapkan hari ini, 26 November 2021 sebagai hari permulaan Mesyuarat Kedua Penggal Keempat, Dewan Undangan Negeri Keempat Belas melalui pengisytiharaan yang diwartakan pada 30 September 2021 sesi kali ini, kita akan mempertimbangkan sejumlah 67 soalan lisan, 665 soalan bertulis, 3 Rang Undang-Undang dan 1 Usul. Mesyuarat akan bersidang sehingga semua urusan mesyuarat selesai.

Sesi Dewan akan bermula pada 26 November 2021 sebagai hari permulaan Mesyuarat Kedua Penggal Keempat Dewan Undangan Negeri Keempat Belas melalui perisytiharan yang telahpun diwartakan pada 30 September 2021.

Mesyuarat kali ini akan mempertimbangkan 67 soalan lisan, 665 soalan bertulis, 3 Rang Undang-Undang dan 1 usul dan akan bersidang sehingga semua urusan mesyuarat selesai.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri juga mengingatkan semua Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa sesi mesyuarat kali ini masih lagi dalam situasi berjaga-jaga dengan penularan COVID-19 dan sentiasa patuh kepada SOP yang telahpun ditetapkan dan diwajibkan melakukan ujian saringan kendiri COVID-19 (RTK Antigen) pada setiap pagi di kediaman masing-masing sebelum menghadiri Persidangan Dewan dan bersama-sama bertanggungjawab atas prinsip ‘Kita Jaga Kita’.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri juga mohon maaf memandang kapasiti ruang yang terlalu terhad dan demi mematuhi SOP khususnya penjarakkan fizikal, masih tidak mampu lagi untuk menjemput Ketua-ketua Jabatan termasuk pihak media. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri juga memaklumkan selaras dengan Perkara 14, Pakaian Ahli-Ahli dan Perkara 117, Kelaziman Yang Diamalkan Oleh Parlimen, Peraturan-Peraturan Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang,

turut menggalakkan pemakaian baju batik berlengan panjang untuk persidangan pada setiap hari Khamis.

3. PEMBENTANGAN RISALAH-RISALAH

Bil. 8 Tahun 2021	-	Bajet Tahun 2022 Negeri Pulau Pinang Mengurus dan Pembangunan Negeri Pulau Pinang
Bil. 9 Tahun 2021	-	Bajet Tahun 2022 Negeri Pulau Pinang Perjanjian Program
Bil. 10 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pulau Pinang Tahun 2020
Bil. 11 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) Tahun 2020
Bil. 12 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seberang Perai (MBSP) Tahun 2020
Bil. 13 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang (PDC) Tahun 2021
Bil. 14 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Lembaga Muzium Negeri Pulau Pinang Tahun 2021
Bil. 15 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang Tahun 2018
Bil. 16 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang Tahun 2018
Bil. 17 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Tabung Biasiswa Negeri Pulau Pinang bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2021
Bil. 18 Tahun 2021	-	Penyata Kewangan Tabung Biasiswa Kecil Negeri Pulau Pinang bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2021
Bil. 19 Tahun 2021	-	Kertas Putih “Top-Up Women-Only Additional Seats” (TWOAS)
Bil. 20 Tahun 2021	-	Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2019 Siri 1

4. SOALAN-SOALAN BERTULIS

Jawapan kepada soalan-soalan bertulis telah diletakkan di atas meja ahli yang bertanya selaras dengan Subperaturan 15(1)(h), Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang dan akan dimasukkan dalam Penyata Rasmi.

SOALAN-SOALAN LISAN

Soalan bersama dijawab oleh YB. Penanti:

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 1. Kadar kematian telah meningkat di Pulau Pinang akibat pandemik COVID-19.

(a) Berapakah keluarga yang telah kehilangan ibu bapa dan menjadi yatim piatu?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 15. Berapakah jumlah kes kematian akibat COVID-19 di Negeri Pulau Pinang sehingga 15 November 2021?

(a) Berapakah jumlah keluarga yang dikategorikan B40 yang terlibat?

(b) Apakah ada inisiatif khas untuk golongan ini?

(c) Bolehkah Kerajaan Negeri membuat satu mekanisme tetap untuk memantau golongan ini?.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 61. Mohon disenaraikan bilangan mereka yang menjadi anak yatim disebabkan COVID-19 mengikut bangsa dan DUN.

(a) Apakah langkah yang diambil dan bantuan yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada mereka?

Ahli Kawasan Air Putih (YB. Lim Guan Eng) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 66. Sila nyatakan jumlah kematian COVID-19 dan kes jangkitan dengan berikan pecahan di antara varian yang wujud serta tindakan yang diambil untuk menanganinya serta jumlah permohonan bantuan RM5,000 daripada NADMA kerana kematian berpunca daripada COVID-19 dan bilangan yang masih belum diluluskan?.

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 2. Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMK-12)

(a) Apakah impllikasi strategi memulihara ekosistem semulajadi yang mensyaratkan Kerajaan Negeri mengadakan sesi pendengaran awam ke atas projek *"Penang South Reclamation" (PSR)*?

(b) Sejauh manakah pendengaran awam dapat mempengaruhi keputusan Kerajaan Negeri dalam pelaksanaan PSR?

(c) Apakah implikasi kewangan ke atas kerajaan sekiranya projek PSR tidak dilakukan atau ditangguh?

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 3. Di bawah Pelan Tindakan Pembangunan Ekonomi Belia Negeri Pulau Pinang Pasca COVID-19 yang digerakkan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang, apakah usaha yang telah diambil bagi memastikan golongan belia menguasai kemahiran dan kebolehpasaran yang memenuhi permintaan pasaran terhadap pekerja yang menpunyai pendidikan tertiari?

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 4. Huraikan prestasi hasil Kerajaan Negeri mengikut komponen hasil dan perbelanjaan mengikut komponen perbelanjaan bagi tahun 2020 dan 2021 (terkini).

(a) Bagaimanakah untuk menangani perbelanjaan emolumen dan perkhidmatan dan bekalan yang meningkat setiap tahun?

(b) Huraikan perbelanjaan melawan COVID-19.

(c) Bagaimanakah untuk meningkatkan hasil cukai tanpa membebankan rakyat?

Ahli Kawasan Pulau Tikus : (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 5. Projek Gurney Wharf adalah amat penting untuk KADUN Pulau Tikus.

(a) Apakah status terkini projek Gurney Wharf?

(b) Apakah reka bentuk dan komponen-komponen terkini dalam projek Gurney Wharf?

(c) Apakah anggaran jangka masa yang ditetapkan bagi menyiapkan projek Gurney Wharf?

5. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

6. PEMBENTANGAN RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG ENAKMEN PERBADANAN PERPUSTAKAAN AWAM PULAU PINANG 2021

YB. Timbalan Ketua Menteri II mohon mencadangkan supaya Rang Undang-Undang bernama Suatu Enakmen untuk menubuhkan Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang dibacakan bagi kali yang pertama.

YB. Ahli Kawasan Bagan Jermal menyokong.

Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang dibacakan bagi kali yang kedua oleh YB. Timbalan Ketua Menteri II dan memohon sokongan daripada Dewan terhadap Usul Cadangan Pembaharuan Undang-Undang dan Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang 2021.

YB. Ahli Kawasan Bagan Jermal menyokong dan membahas Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Ahli Kawasan Bagan Dalam menyokong dan mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Ahli Kawasan Pulau Tikus menyokong dan mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Ahli Kawasan Seberang Jaya menyokong dan mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Ahli Kawasan Sungai Dua menyokong dan mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Ahli Kawasan Pengkalan Kota menyokong dan mengambil bahagian dalam sesi perbahasan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang.

YB. Timbalan Ketua Menteri II mengambil bahagian dalam sesi Penggulungan Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang 2021

Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang 2021 dibacakan bagi kali yang kedua dan mendapat sokongan Ahli-ahli Dewan.

Rang Undang-Undang Enakmen Perbadanan Perpustakaan Awam Pulau Pinang 2021 telahpun dipertimbangkan sefasal demi sefasal dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan dan dibacakan bagi kali ketiga dan diluluskan.

Dewan ditangguhkan pada jam 12.19 tengah hari.

Dewan bersidang semula pada jam 3.00 petang.

Y.A.B. Ketua Menteri mencadangkan supaya Rang Undang-Undang bernama Suatu Enakmen bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perkhidmatan pada tahun 2022 dan bagi memperuntukkan jumlah wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu dibacakan bagi kali yang pertama .

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

Rang undang-undang perbekalan tahun 2022 dibacakan bagi kali yang kedua mengikut Peraturan 59, Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang.

PEMBENTANGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Y.A.B. Ketua Menteri membentangkan Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2022 dan Usul Anggaran Pembangunan Tahun 2022.

Tuan Yang di-Pertua serta Ahli-Ahli Dewan, saya memanjatkan setinggi-tinggi kesyukuran kepada tuhan, kerana masih diberikan peluang untuk membentangkan Belanjawan Negeri Pulau Pinang kepada Dewan yang mulia ini.

Pembentangan kali ini merupakan Bajet Keempat saya semenjak memegang amanah selaku Ketua Menteri Pulau Pinang pada tahun 2018. Hari ini saya berpeluang membentangkan kepada Dewan Yang Mulia ini Belanjawan Negeri Pulau Pinang Tahun 2022 yang bertemakan “Mempercepat Pencapaian Penang2030” atau *(dengan izin) “Accelerating Penang2030”*. Tema ini dipilih seiring dengan hasrat Kerajaan Negeri untuk memulihkan sektor ekonomi pasca pandemik COVID-19.

Tidak dinafikan tahun 2021 adalah tahun yang sangat mencabar kepada kita dengan penularan pandemik COVID-19 pada tahap di luar jangka. Dalam tempoh krisis tersebut Negeri Pulau Pinang pernah mencatatkan jumlah kes positif harian tertinggi sebanyak 2,474 kes pada 8 September 2021. Walau bagaimanapun, saya merasa amat bersyukur dengan kerjasama yang erat oleh rakyat, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan kita. Dengan Kerajaan Persekutuan, kita telah pun berjaya mengatasi krisis ini. Buktinya pada 8 November yang lalu, kita telah beralih ke Fasa 4, Pelan Pemulihan Negara (PPN). Namun kita masih belum menang

sepenuhnya. Suka saya mengingatkan bahawa, kita perlu terus berusaha dan mengambil langkah berwaspada dengan mematuhi Prosedur Operasi *Standard* (SOP) dan mengamalkan pembudayaan norma baharu serta memantau dengan lebih dekat penularan COVID-19 di kalangan rakyat.

Belanjawan pada kali ini juga membawa bersama harapan rakyat yang menggunung supaya situasi pandemik COVID-19 dapat dikawal dan ekonomi dapat dipulihkan dengan secepat mungkin. Saya difahamkan sehingga 24 November, seramai 1,521,637 penduduk Pulau Pinang dan warga asing yang kerja sini telah menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksin bersamaan dengan 85.8% populasi di negeri ini; dari jumlah tersebut, 1,493,689 penduduk bersamaan dengan 84.2% telah lengkap divaksinasi. Tahap populasi dewasa yang telah dilengkap vaksinasi telah mencecah 100.1%, manakala bagi remaja yang telah lengkap divaksinasi pula adalah 88.4%. Ini adalah pencapaian dan kemajuan yang amat baik.

Tahniah saya ucapkan kepada seluruh rakyat Negeri Pulau Pinang dan petugas barisan hadapan. Demi meningkatkan lagi perlindungan dan tahap kesihatan awam di negeri kita, saya menyeru kepada semua agar segera mendaftar dan mendapatkan dos penggalak bagi penerima yang disarankan. Sememangnya Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK), telah banyak membantu dalam meningkatkan kadar imunisasi di kalangan rakyat sebagai persediaan dalam pembukaan sepenuhnya semua sektor ekonomi.

PRESTASI DAN KEDUDUKAN SEMASA EKONOMI MALAYSIA DAN PULAU PINANG

Dato' Yang di-Pertua,

Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) Malaysia menguncup 5.6 peratus pada tahun 2020. Walau bagaimanapun, pertumbuhan ekonomi negara dijangka bertambah baik pada kadar 3 hingga 4 peratus pada tahun 2021, dan seterusnya 5.5 hingga 6.5 peratus pada tahun 2022. Ini menunjukkan trend yang baik, kesan daripada pembukaan semula sektor ekonomi dengan kapasiti penuh berpaksikan asas ekonomi yang masih kukuh dengan strukturnya yang pelbagai.

Mengikut statistik Jabatan Perangkaan Malaysia, semua negeri di Malaysia telah mencatatkan penyusutan KDNK pada tahun 2020. Pulau Pinang juga tidak terkecuali menerima kesan negatif tersebut dengan kadar penguncupan sebanyak 2.1

peratus. Meskipun begitu, prestasi tersebut adalah lebih baik berbanding kadar pertumbuhan di peringkat nasional.

Penurunan KDNK Pulau Pinang pada tahun 2020, adalah dipengaruhi oleh sektor perkhidmatan yang menguncup 5.7 peratus yang didorong oleh penguncupan subsektor perdagangan borong dan runcit, penginapan serta makanan dan minuman. Selain itu, penurunan dalam subsektor pengangkutan dan penyimpanan, hartanah serta perkhidmatan perniagaan turut mempengaruhi prestasi sektor perkhidmatan ini. Walau bagaimanapun, pertumbuhan lebih baik dalam produk elektrik, elektronik dan *electro optical* pada tahun 2020 menyokong prestasi sektor pembuatan berkembang sebanyak 2.8 peratus berbanding 2.7 peratus pada tahun 2019. Secara keseluruhan, pertumbuhan positif di sektor pembuatan telah mengurangkan kesan kemerosotan ekonomi di Pulau Pinang pada tahun 2020.

Pertumbuhan sektor pembuatan adalah disebabkan oleh peningkatan permintaan dunia terhadap produk elektrik, elektronik dan *electro optical.* Subsektor ini telah menyumbang sebanyak 30.8 peratus dalam KDNK Pulau Pinang dan meningkat sebanyak 6.4 peratus pada tahun 2020.

Negeri Pulau Pinang telah menyumbang sebanyak 33 peratus daripada jumlah keluaran (E&E) di seluruh negara. *Trend* ini diramalkan akan berterusan bagi tahun 2021 dengan anggaran pertumbuhan yang lebih tinggi. Semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) 3.0 dilaksanakan, Indeks Pengeluaran Perindustrian (IPI) bagi produk E&E menunjukkan pertumbuhan sebanyak 16.5 peratus bagi bulan Januari hingga Julai 2021. Nilai jualannya juga meningkat sebanyak 14.6 peratus kepada RM263.8 bilion bagi tempoh yang sama. Beberapa syarikat yang membuat pengumuman awam berkenaan dengan pelaburan di Pulau Pinang pada tahun 2021, juga adalah daripada sektor ini iaitu antaranya *Simmtech Holdings Incorporation, JHM Consolidation Berhad, Greatech Technology Berhad* dan usaha sama antara *Applied Engineering* dan *QES Mechatronic Sdn. Bhd*.

Sektor pembinaan bagi tahun ini terjejas disebabkan oleh peningkatan kes COVID-19, dan pelaksanaan PKP 3.0. Sektor ini mencatatkan penurunan paling tinggi berbanding sektor yang lain iaitu sebanyak 15.5 peratus pada tahun 2020. Pertumbuhan sektor ini lebih perlahan disebabkan oleh permintaan terhadap *input* pembinaan yang lembab, selain peningkatan hartanah tidak terjual (*overhang property)*.

Sektor perkhidmatan bagi tahun 2021, juga dijangka mencatatkan penurunan berbanding tahun sebelumnya di mana perdagangan borong dan runcit, makanan dan minuman serta penginapan mengalami kemerosotan yang agak signifikan iaitu susut 9.5 peratus. Sektor ini didorong oleh aktiviti pelancongan yang sangat terkesan dengan pandemik COVID-19, di mana kebanyakkan negara menyekat perjalanan Antarabangsa untuk membendung penularan COVID-19 sejak bulan Mac 2020. Selain itu pelancong domestik ke Pulau Pinang juga telah mencatatkan penurunan sebanyak 42.2 peratus. Pelancongan Perubatan atau *Medical Tourism* dan Pelancongan *Meetings, Incentives, Conventions and Exhibitions* (MICE) juga tidak terkecuali.

Sektor Pelancongan Perubatan telah mengalami kekurangan pendapatan sebanyak 77 peratus bagi tahun 2020. Pelancongan MICE pula mencatatkan penurunan anggaran impak ekonomi sebanyak 95.7 peratus. Justeru, lebih banyak inisiatif yang kreatif dan inovatif perlu diberi tumpuan untuk membina semula sektor ini dengan kerjasama penggiat sektor pelancongan. Kerajaan Negeri melalui *Penang Convention and Exhibition Bureau* (PCEB) akan terus giat melaksanakan usaha-usaha promosi pada tahun 2022.

Prestasi pasaran buruh menunjukkan tanda pemulihan berbanding dengan tahun lepas. Sehingga 17 September tahun ini, jumlah perberhentian kerja Pulau Pinang yang dilaporkan melibatkan 2,770 pekerja berbanding dengan 10,465 pekerja pada tahun 2020. Aktiviti perberhentian kerja memuncak pada empat (4) bulan pertama tahun ini, apabila PKP yang lebih ketat dikenakan. Data daripada *MyFutureJob,* PERKESO menunjukkan peningkatan permintaan tenaga kerja pada bulan Ogos dan September 2021. Sebanyak 23,251 kekosongan jawatan diiklankan sehingga 17 September di mana sektor pembuatan terdiri daripada 60 peratus diikuti dengan sektor penginapan, 12.4% dan sektor pengangkutan 6.5 peratus. Tambahan pula sebanyak 55 projek pembuatan diluluskan di Pulau Pinang untuk separuh pertama tahun ini dengan kadar pelaburan RM1.3 *bilion.* Projek-projek ini dianggarkan akan mewujudkan 2,705 peluang pekerjaan baharu di Negeri ini yang tentunya akan memberi limpahan ekonomi kepada rakyat.

JANGKAAN KEDUDUKAN EKONOMI TAHUN 2022

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Yang Mulia ini,

Sektor pembuatan, perkhidmatan dan pelancongan menjadi penyumbang terbesar kepada pemulihan ekonomi Pulau Pinang. Walaupun pertumbuhan ekonomi dijangka lebih perlahan. Menurut Bank Dunia, pada 28 September 2021, unjuran pertumbuhan KDNK Malaysia telah dikurangkan kepada 3.3 peratus daripada anggaran 4.5 peratus sebelum ini.

Pada tahun 2022, ekonomi Pulau Pinang dijangka akan pulih secara beransur-ansur. Aktiviti pelancongan dan perhotelan dijangka akan pulih pada kadar pertumbuhan yang sederhana. Disokong oleh pelancongan domestik. Keadaan ini diseimbangkan oleh kestabilan pertumbuhan sektor pembuatan khususnya dalam produk E&E. Pertubuhan positif ini, juga dicerminkan oleh eksport Pulau Pinang dengan sumbangan paling besar dalam eksport Malaysia sebanyak 29 peratus bernilai RM198.2 billion dari Januari hingga Julai tahun ini. Bagi tempoh yang sama eksport Pulau Pinang berkembang sebanyak 16.3 peratus berbanding dengan tujuh (7) bulan pertama tahun lepas. Trend ini akan berterusan disebabkan peningkatan permintaan semi-konduktor yang tinggi di samping kekurangan *cip* dalam pasaran global. Selain itu, beberapa pelaburan yang diluluskan yang mula beroperasi pada tahun 2021 dan 2022, akan menambah nilai keluaran pembuatan, memberi kesan gandaan dalam eko-sistem industri yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negeri.

RESPON KERAJAAN NEGERI

Saya bersama barisan kepimpinan Kerajaan Negeri menyedari keluh kesah rakyat. Tiada yang lebih utama bagi kami selain mencari jalan untuk menyediakan bantuan kepada golongan yang terjejas. Kerajaan Negeri sedaya upaya mengambil langkah proaktif untuk meringankan bebanan rakyat dengan menyalurkan pakej bantuan khas 'Penang Lawan COVID-19' yang dilaksanakan melalui tiga (3) fasa dengan peruntukan keseluruhan sebanyak RM191.22 juta. Sehingga November 2021, sejumlah RM158.13 juta telah dibelanjakan. Pada tempoh yang sangat mencabar ini, penjanaan semula ekonomi negeri bukanlah sesuatu yang mudah. Namun, atas dasar keprihatian, Kerajaan Negeri berikhtiar memberi bantuan berdasarkan kemampuan semasa.

Saya percaya walaupun pandemik COVID-19 dan sekatan yang berlaku telah menjejaskan ekonomi global, asas ekonomi Pulau Pinang yang kukuh terus menyerlahkan trajektori pertumbuhan dagangan Negeri. Maka, Kerajaan Negeri telah meneruskan usaha-usaha yang diputuskan dalam Jawatankuasa *Penang Socio Economic Recovery Consultative Council (PSERCC).* Jawatankuasa ini bertanggungjawab untuk memastikan strategi jangka pendek dan sederhana bagi merangsangkan pertumbuhan ekonomi, menarik pelaburan asing dan tempatan serta menentukan pembangunan sosio-ekonomi yang mampan pasca PKP yang mencakupi Sektor Industri/Industri Kecil dan Sederhana/ Perusahaan Kecil dan Sederhana/Peruncitan, Sektor Pasaran Tenaga Kerja, Sektor Perumahan, Sektor Infrastruktur dan Pengangkutan, Sektor Pelancongan dan Sektor Indusri Makanan.

Di kesempatan ini, Kerajaan Negeri ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada Kerajaan Persekutuan di atas pelaksanaan sesi libat urus dengan Kerajaan Negeri, khususnya melalui Program Jelajah Yang Berhormat Menteri Kewangan ke Negeri Pulau Pinang sempena Penyediaan Bajet 2022 pada 9 Oktober yang lalu dan Sesi *Roadshow* Pasca Rancangan Malaysia Kedua Belas Bersama Negeri Pulau Pinang yang dihadiri oleh Yang Berhormat Menteri Ekonomi pada 10 November tahun ini juga. Sesi libat urus tersebut telah membolehkan Kerajaan Persekutuan untuk lebih memahami keperluan Kerajaan Negeri terutamanya mengenai cadangan projek pembangunan serta isu-isu yang dihadapi. Kerajaan Negeri telah kemukakan kepada Kerajaan Persekutuan cadangan 111 projek pembangunan dengan anggaran kos keseluruhan berjumlah RM23.73 billion untuk dipertimbangkan pelaksanaannya di bawah *Rolling Plan* Ke-2. Tahun 2022, RMKe-12, saya memohon supaya Kerajaan Persekutuan dapat memberikan pertimbangan khusus kepada projek-projek pembangunan terpilih yang menjadi keutamaan Kerajaan Negeri.

BAJET 2022 : MEMPERCEPAT PENCAPAIAN PENANG2030

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Yang Mulia ini,

Pada tahun hadapan, fokus kita semestinya untuk memulihkan semula setiap segmen sosioekonomi negeri kita. Usaha untuk memperkukuhkan daya tahan turut digerakkan bagi mengoptimumkan keupayaan fungsi ekonomi dan sistem kesihatan. Saya percaya, kita mampu melangkah ke hadapan dengan instrumen pembaharuan yang akan dilaksanakan supaya pencapaian Visi Penang2030 dapat

disegerakan seiring dengan landskap dunia teknologi tanpa sempadan serta agenda kelestarian.

Di peringkat Kerajaan Negeri, setiap projek/program mahupun inisiatif yang dilaksanakan semestinya menjurus ke arah untuk merealisasikan pencapaian Visi Penang2030. Pasca pandemik COVID-19 ini dilihat banyak mengubah ruang lingkup kebiasaan dalam norma seharian kita. Salah satu langkah dalam Pelan Pemulihan Kerajaan Negeri di bawah transformasi Penang2030 adalah agenda untuk 'Mempercepat Pencapaian Penang2030' bersandarkan tiga inisiatif utama iaitu:

(i) Inisiatif Setempat *(The Place-Making Initiatives);*

(ii) Inisiatif Pembangunan Komuniti (*The Community-Building Initiatives);* dan

(iii) Inisiatif Libat Urus Industri *(The Industry Engagement Initiatives)*

Bagi mencapai visi yang diaspirasikan untuk Negeri Pulau Pinang yang tercinta ini, saya merasakan amat penting untuk mewujudkan hab inovatif digital yang kreatif yang akan menjadi pemangkin kepada K-Ekonomi masa hadapan. Justeru, saya mengarahkan *Digital Penang* dengan kerjasama *Think City* dan *Penang Institute* untuk mengenalpasti kawasan-kawasan yang berpotensi untuk mewujudkan suatu Daerah Digital Kreatif atau *Creative Digital District – CD Square* yang akan menjadi pemangkin terhadap perkembangan ekonomi, keusahawanan, pemindahan teknologi serta peluang untuk meningkatkan pengetahuan. Bagi mempergiat usaha ke arah pendigitalan Pulau Pinang, Kerajaan Negeri juga telah menubuhkan satu *taskforce* dengan pihak Digital Nasional Berhad (DNB) dan Kementerian Komunikasi dan Multimedia (MCMC) untuk pelaksanaan Projek 5G di Negeri Pulau Pinang pada awal tahun 2022.

Selain itu, bagi terus memacu pencapaian dalam Visi Penang2030, Kerajaan Negeri telah menetapkan sasaran penyediaan kawasan hijau untuk tujuan rekreasi dan riadah bagi penduduk Negeri kita. Lanjutan itu, Kerajaan Negeri juga telah mengambil langkah untuk melaksanakan Projek *Gurney Wharf* di kawasan projek tambakan laut berhampiran Persiaran Gurney. Pelaksanaan Projek *Gurney Wharf* telah dirancang dengan sistematik dengan memaksimakan keseluruhan kawasan untuk manfaat penduduk Pulau Pinang. Fasa 1 projek ini dijangka siap pada hujung tahun 2022. Manakala Fasa 2 pula dijangka siap pada hujung tahun 2023 atau awal 2024. Kos keseluruhan projek dianggarkan berjumlah RM200 juta. Bagi tahun ini,

Kerajaan Negeri akan menyediakan, bagi tahun 2022, bawah bajet ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan berjumlah RM60 juta untuk Projek *Gurney Wharf.* Projek ini berkait rapat dengan Visi Penang2030 di bawah Tema A iaitu meningkatkan daya huni bagi menambah baik kualiti kehidupan dan sasaran pencapaian untuk mewujudkan 100 kilometer *waterfront promenade* atau persiaran tepi pantai.

Pembangunan Komuniti amatlah penting untuk melestarikan Visi Penang2030. Saya melihat kerjasama rakyat amat diperlukan untuk memperkasa komuniti di negeri ini. Sehubungan itu, saya menyeru peranan yang lebih utuh daripada ahli-ahli pemimpin masyarakat di kawasan masing-masing untuk terus menjalinkan kerjasama erat dan berkolaborasi dalam penganjuran program dan aktiviti bersama syarikat-syarikat berkaitan kerajaan (GLC) seperti Perbadanan Pembangunan Wanita Pulau Pinang (PWDC), Perbadanan Pembangunan Belia Pulau Pinang (PYDC), *Penang Green Council* (PGC), *Penang Harmony Corporation* (HARMONICO) dan *Digital Penang.* Kerajaan Negeri dalam masa yang sama akan menubuhkan Pusat Penang2030 di setiap KADUN sebagai *shared space* untuk menjalankan aktiviti-aktiviti tesebut pada tahun 2022. Sememangnya, setiap pencapaian dan kejayaan adalah bermula dari rumah kerana di sinilah lahirnya generasi belia yang mampu menggerakkan institusi kemasyarakatan. Inilah nilai yang Kerajaan Negeri sedang terapkan di setiap isi rumah di Negeri Pulau Pinang.

Kejayaan untuk mempercepatkan Visi Penang2030 juga mampu diukur dengan inisiatif di bawah libat urus industri di mana penglibatan Kerajaan Negeri, masyarakat awam dan pihak swasta akan membentuk satu ekosistem yang lebih maju mampan yang mampu untuk memperluas asas pelaburan kita. Lebih-lebih lagi di era pasca pandemik ini kita sudah dibiasakan dengan norma pendigitalan tanpa sempadan. Saya juga menitikberatkan usaha pembangunan bakat kekal sebagai tumpuan utama. *Penang Skill Development Centre* (PSDC) contohnya, sebagai sebuah inisiatif sektor swasta dan kerajaan sebagai perintis dan terus berjaya melahirkan sejumlah besar tenaga manusia untuk sektor pembuatan berteknologi tinggi. Pada masa yang sama kita perlu menumpukan lebih banyak sumber untuk membangunkan keupayaan dalam bidang teknologi baru seperti Kecerdasan Buatan (AI), robotik, analitik dan sains kehidupan.

PERDAGANGAN, INDUSTRI DAN PEMBANGUNAN USAHAWAN

Pelaburan Mengukuhkan Daya Saing Pulau Pinang

Dato' Yang Di-Pertua dan Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan,

Pulau Pinang masih lagi menjadi pilihan pelabur asing dan tempatan. Justeru, Kerajaan Negeri melalui Perbadanan Pembangunan Negeri Pulau Pinang (PDC) telah membina *Global Business Services,* GBS@Mahsuri yang mempunyai ruang pejabat seluas 80,000 kaki persegi untuk memenuhi permintaan syarikat-syarikat yang terlibat dalam industri ekonomi digital. Keseluruhan ruang GBS@Mahsuri iaitu tepi bangunan PDC telah berjaya disewa kepada syarikat-syarikat GBS terkemuka global.

Kerajaan Negeri juga mewujudkan persekitaran perniagaan yang kondusif dan pembangunan infrastruktur yang berterusan dengan memberi penekanan kepada kemudahan untuk menjalankan perniagaan di Pulau Pinang, mengekalkan kos kompetitif serta pembangunan dan penyelenggaraan infrastruktur untuk menyokong keperluan pelabur dalam era Industri Revolusi 4.0. Bagi menyokong pelaburan strategik di Pulau Pinang, PDC sedang membangunkan dua (2) Taman industri yang baru iaitu Taman Perindustrian Batu Kawan 2 dan Batu Kawan Timur. Kedua-dua taman perindustrian tersebut akan menambah jumlah kawasan perindustrian baharu seluas 1,500 ekar, lebih besar daripada Taman Perindustrian Batu Kawan yang sedia ada sekarang. Kedua-dua taman perindustrian tersebut akan dibangunkan secara berperingkat dan dijangka dapat mula operasi pada tahun 2023 dan 2024.

Untuk terus memacu industri ekonomi digital di Pulau Pinang, Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan menjadi tuan rumah Kongres Dunia Teknologi Maklumat (*World Congress on Information Technology)* atau dikenali sebagai WCIT pada tahun 2022. WCIT adalah diibaratkan seperti Olimpik dunia teknologi maklumat dan komunikasi dan bakal menghimpunkan para ketua industri, pemimpin kerajaan dan ahli akademik dari lebih 80 buah negara. WCIT pada mulanya dijadualkan diadakan di negeri kita secara fizikal pada tahun 2020 tetapi telah ditangguhkan dan kini akan diadakan secara maya kerana pandemik COVID-19 tetapi WCIT telah mengurniakan hak untuk menganjurkan acara yang sama kepada negeri kita pada tahun akan datang.

Pembangunan usahawan

Dato' Yang Di-Pertua,

Kerajaan Negeri menyokong pembangunan Industri Kecil dan Sederhana (IKS) pembuatan di Pulau Pinang. Penubuhan Pusat Penasihat Pasaran, Sumber, Latihan IKS atau SME *Market Advisory, Research & Training - S.M.A.R.T Centre* berfungsi sebagai pusat khidmat nasihat mengenai maklumat-maklumat yang diperlukan untuk memulakan perniagaan, permohonan lesen perniagaan, pendaftaran syarikat, insentif-insentif sedia ada dan sebagainya kepada IKS yang bercadang untuk memulakan atau mengembangkan perniagaan mereka. Sejak penubuhannya pada tahun 2010, Pusat S.M.A.R.T telah berjaya memberi khidmat nasihat kepada 2,231 syarikat daripada pelbagai sektor industri.

Bagi tahun 2022, Pusat S.M.A.R.T akan terus menumpukan usaha bagi meningkatkan keupayaan sesebuah syarikat dari segi pengetahuan mengenai jualan, pemasaran, sumber manusia, kewangan, digitalisasi dan IR 4.0 dengan penganjuran bengkel pembangunan keupayaan (*capacity building workshop)* dan sesi pemadanan perniagaan antara pelabur asing dengan usahawan tempatan. Antara bengkel pembangunan yang telah diadakan pada tahun ini adalah sesi perkongsian daripada Bank Negara Malaysia mengenai Dana Kemudahan Teknologi Tinggi - Aspirasi Pelaburan Nasional (*High-Tech Facility - National Investment Aspirations)* untuk membantu IKS yang terjejas dalam pandemik dan sesi perkongsian kepentingan *e-commerce.*

Pusat IKS Pulau Pinang yang telah dibangunkan di kawasan Perindustrian Bayan lepas oleh PDC berobjektif membantu usahawan-usahawan baharu dan sedia ada bagi mengurangkan kos operasi mereka dengan menyediakan ruang operasi dengan kadar sewa bersubsidi. Kadar sewa bermula dari RM1.50 kaki persegi sebulan dan kemudahan yang disediakan termasuk lif, bilik mesyuarat, bilik pantri, lif kargo, kamera pengawasan dan ruang utiliti. Pusat ini kini mencapai 70 peratus kadar penggunaan di mana terdapat 13 syarikat sedang beroperasi dalam bangunan tersebut. Saya ingin menyeru kepada usahawan IKS dan masih mencari tapak untuk perniagaan agar mengambil peluang yang disediakan di Pusat IKS Pulau Pinang.

Selain daripada Pusat IKS, Kerajaan Negeri juga menyediakan plot kosong dan bangunan sedia ada sebagai pilihan untuk memudahkan usahawan baru menjalankan perniagaan di perkampungan-perkampungan IKS. Perkampungan IKS atau *IKS Village* biasanya dibina di lokasi strategik seperti Batu Kawan dan Bukit

Minyak bagi memudahkan usahawan kecil beroperasi berdekatan dengan sasaran pelanggan di kawasan industri.

Bagi menunjukkan komitmen Malaysia di peringkat kerjasama global, Malaysia menyertai Ekspo 2020 Dubai yang sedang berlangsung dari 1 Oktober 2021 hingga 31 Mac 2022 selama 26 minggu. Pulau Pinang juga akan mengambil peluang ini dan telah diberi Minggu ke-16 dengan tema "*Entrepreneurship and Energy*" yang dijadualkan dari 16 Januari 2022 sehingga 22 Januari 2022. Antara objektif penyertaan Pulau Pinang ke Ekspo 2020 Dubai adalah untuk membuka peluang dan ruang kepada syarikat tempatan untuk memasuki pasaran di peringkat global di samping dapat mempromosikan kerjasama global, inovasi, pembangunan teknologi, kemajuan manusia dan pendidikan.

Kerajaan Negeri melalui PDC akan meneruskan pelaksanaan Skim Pinjaman Harapan atau SPH pada tahun akan datang yang menawarkan pinjaman kepada peniaga-peniaga kecil bagi menambah modal dan mengembangkan perniagaan mereka. Skim pinjaman ini dimulakan pada tahun 2009 dan sehingga 31 Ogos tahun ini, seramai 3,662 penjaja dan perniagaan kecil telah menikmati kemudahan pinjaman ini dengan jumlah keseluruhan pinjaman yang telah dikeluarkan berjumlah RM20.3 juta. Manakala jumlah kutipan bayaran balik pinjaman sehingga 31 Ogos tahun ini adalah RM18.52 juta dianggap sebagai prestasi yang baik. Kerajaan Negeri akan menyediakan RM1.0 juta lagi bagi skim ini bagi tahun 2022.

Bagi meringankan beban kewangan usahawan mikro, kecil dan sederhana yang terjejas semasa pandemik, Kerajaan Negeri telah menyediakan peruntukan untuk pinjaman tanpa faedah di bawah skim PEKA PKS 1.0 berjumlah RM30 juta, PEKA Pelancongan 2.0 berjumlah RM10 juta dan PEKA PKS 3.0 berjumlah RM5.0 juta. Skim PEKA PKS 3.0 dilaksanakan pada tahun 2021 khusus untuk membantu usahawan di bawah sektor *non-essential* yang terkesan teruk kerana tidak dapat menjalankan perniagaan seperti biasa. Kerajaan Negeri memberikan keutamaan kepada golongan terbabit dengan jumlah pinjaman antara RM5,000 hingga RM20,000 bagi tempoh 30 bulan dengan moratorium untuk enam (6) bulan pertama. Permohonan telah dibuka pada 7 Oktober sehingga 29 Oktober baru-baru ini.

Senario ekonomi masa kini menunjukkan perkembangan gig ekonomi yang semakin berkembang seiring dengan platform teknologi digital. Pada tahun 2021 Kerajaan Negeri telah peruntukkan RM1.0 juta melalui *Penang Halal International* untuk Program Kerjasama Pintar dengan Penyedia Platform *Marketplace Digital*

Commerce. Setakat ini *Penang Halal International* telah menjalinkan kerjasama dengan beberapa platform digital iaitu *Shopee, PG Mall* dan Foodpanda melalui program tersebut dan telah membantu lebih daripada 38,000 usahawan Pulau Pinang dalam proses pendigitalan perniagaan mereka. Daripada jumlah ini lebih dari 10,500 adalah penjual e-dagang baharu dan lebih daripada 820 merupakan penjual produk halal. Melalui pemberian baucer diskaun ini anggaran jualan lebih daripada RM10 juta telah dijana dalam masa lima (5) bulan (April hingga Ogos2021) oleh usahawan Pulau Pinang.

HAL EHWAL AGAMA ISLAM

Dato' Yang Di-Pertua dan Ahli-Ahli Yang Berhormat,

Kerajaan Negeri akan terus komited memartabatkan agama Islam sebagai agama rasmi Persekutuan dan memperkasakan syiar Islam di Negeri Pulau Pinang. Dalam menjayakan wawasan untuk umat Islam khususnya dan rakyat Pulau Pinang amnya, Kerajaan Negeri telah melancarkan Gagasan Khaira Ummah 2030 pada 19 Ogos 2020 bersamaan 1 Muharram 1442 Hijrah di Masjid Albukhary Bandar Sri Pinang. Pelan ini merupakan misi pembangunan yang akan merangkumi lima (5) teras utama iaitu Hikmah, Ekonomi, Baiti Jannati, Anak Muda dan Tarbiyah. Sejumlah 70 program telah dikenal pasti di bawah program ini dalam sesi induksi yang telah diadakan pada September 2020 dan lapan (8) sesi jelajah penerangan telah diadakan di masjid-masjid seluruh negeri kita. Sejumlah RM350,000.00 diluluskan bagi tahun 2022 bagi menjayakan program ini.

Kerajaan Negeri dengan kerjasama Kerajaan Persekutuan telah membina banyak masjid baharu serta menaik taraf masjid di Negeri Pulau Pinang. Tiga (3) projek masjid telah siap pada tahun 2020 dan 2021 adalah Masjid Jamek Kampung Rawa (DTL), Masjid Albukhary (DTL) dan Masjid Qaryah Bandar Tasek Mutiara (SPS). Manakala Masjid Jamek Permatang Bogak di SPU dijangka siap pada penghujung tahun ini. Bagi tahun 2022, sebanyak tiga (3) masjid dijangka akan disiapkan pembinaannya iaitu Masjid al-Qahhar di Permatang Damar Laut (DBD), Masjid Jamek Sungai Puyu di Butterworth (SPU) dan Masjid Jamek Perai di Perai (SPT). Di kesempatan ini juga, Kerajaan Negeri ingin merakamkan penghargaan kepada Kerajaan Persekutuan atas kerjasama yang diberikan dari segi peruntukan serta kepakaran dalam pembangunan masjid-masjid di negeri kita.

Kerajaan Negeri juga bercadang untuk menjadikan Masjid Terapung Tanjung Bungah sebagai Masjid Daerah bagi Daerah Timur Laut (DTL) dan kini sedang dalam proses penambahbaikan prasarananya oleh pihak Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Pulau Pinang (JHEAIPP).

Kerajaan Negeri terus prihatin dengan perkembangan Pendidikan di Sekolah-sekolah Islam yang merangkumi Sekolah Agama Rakyat (SAR), Kelas KAFA, Maahad Tahfiz, Pusat Tahfiz, Sekolah Rendah dan Menengah Tahfiz, pondok-pondok pengajian tradisional serta Sekolah Rendah dan Menengah Agama Rakyat yang kini berjumlah 334 buah di negeri kita. Pada Januari 2021, SAR Saadah di Kuala Muda, Penaga telah siap dengan kerjasama pihak Kerajaan Persekutuan dan diserahkan kepada pihak Majlis Agama Islam Negeri Pulau Pinang (MAINPP) pada 3 Februari 2021. Projek pembangunan sekolah agama dengan pembiayaan sepenuhnya oleh Kerajaan Negeri turut dijangka siap pada Disember 2021 iaitu Sekolah Agama Rakyat Masjid Tuan Guru di Tanjung Tokong, DTL. Manakala bagi tahun 2022, SAR Bertam Putra di Kepala Batas, SPU dijangka siap. Manakala, kerja-kerja awalan pembangunan dua (2) buah SAR baru juga telah dimulakan pada tahun ini bagi SAR Masjid Daerah SPU di Butterworth dan Madrasah al-Ittihadiyah al-Wataniyah di Cherok Tok Kun, SPT yang dijangka siap pada tahun 2023.

Bagi tahun 2022, di bawah bajet ini Kerajaan Negeri akan memperuntukkan sejumlah RM71.13juta bagi pembangunan agama Islam di Negeri Pulau Pinang. Peruntukan ini termasuk peruntukan mengurus bagi jabatan-jabatan negeri yang berkaitan hal ehwal agama Islam dan peruntukan pembangunan bagi masjid, surau, institusi Pendidikan Islam serta pelaksanaan program berteraskan Islam.

PEMBANGUNAN SOSIAL DAN HAL EHWAL BUKAN ISLAM

Dato' Yang di-Pertua,

Kerajaan Negeri Pulau Pinang sentiasa prihatin dalam mengekalkan keharmonian beragama di kalangan penduduk dan menawarkan perkhidmatan serta kemudahan asas dalam membantu penduduk mengamalkan hal ehwal keagamaan tersebut tanpa sebarang halangan. Salah satu kemudahan yang disediakan oleh Kerajaan Negeri dalam perkara ini adalah memperuntukkan tanah seluas 22 ekar di Daerah Seberang Perai Utara (SPU) yang bernilai RM17.65juta dengan infrastruktur asas yang bernilai RM9.20 juta dan sebanyak 35 persatuan keagamaan yang terdiri daripada Taoisme, Buddhisme, Hinduisme, Kristianiti dan lain-lain telah dipertimbangkan untuk ditawarkan tanah di atas tapak tersebut. Dijangka dalam

tempoh dua (2) tahun, beberapa Rumah Ibadat Bukan Islam (RIBI) akan dibangunkan dan mula beroperasi untuk orang awam di atas tapak tersebut. Penawaran tanah kepada 35 persatuan keagamaan selain Islam yang berbilang ini mampu mengekalkan keharmonian beragama di Negeri Pulau Pinang selaras dengan hasrat Visi Penang2030.

Kerajaan Negeri telah menubuhkan Penang Harmony Corporation (HARMONICO) pada 10 Mac 2021 dengan matlamat untuk membina dan mempromosikan konsep baharu keharmonian beragama bagi menghadapi cabaran yang ditimbulkan oleh kepelbagaian agama dalam dunia global. Bagi tahun 2022, sejumlah RM1.1juta akan diperuntukkan kepada pertubuhan ini untuk melaksanakan program-program yang dirancang.

Kerajaan Negeri bertekad untuk memperkasakan komuniti dengan meningkatkan penglibatan masyarakat supaya program yang dilaksanakan dapat dimanfaatkan bersama. Peranan yang dimainkan oleh ahli Majlis Pengurusan Komuniti Kampung (MPKK) terutamanya semasa negeri kita dilanda pandemik amat disanjungi. Kerajaan Negeri akan terus komited untuk memperkasakan ahli MPKK melalui program-program pembangunan kapasiti pada tahun hadapan. Kerajaan Negeri juga telah meluluskan peruntukan sejumlah RM9.0 juta pada tahun 2022 untuk mengiktiraf peranan ahli MPKK.

Agenda Pemerkasaan Wanita

Dalam usaha untuk mengangkat dan mengiktiraf peranan wanita, Kerajaan Negeri telah membentuk sebuah jawatankuasa kerja di bawah inisiatif *Top-Up Women-Only Additional Seats* (TWOAS) yang bertujuan untuk meningkatkan peratusan perwakilan wanita dalam Dewan Undangan Negeri. Satu Kertas Putih dan dokumen berkaitan yang menjelaskan tentang kaedah pelaksanaan dan kepentingannya telah pun dibentangkan dalam Dewan ini dan diedarkan kepada semua Ahli-ahli Dewan.

Selain itu, Sidang Wanita 2.0 akan diteruskan pada 4 Disember 2021. Lima puluh peserta telah dipilih untuk menyertai simulasi Dewan Undangan Negeri dan masing-masing akan memainkan peranan sebagai Ahli EXCO dan ADUN Kawasan.

Sehingga kini, semua jabatan dan agensi Kerajaan Negeri telah melengkapkan pelan tindakan Dasar Keterangkuman Gender Pulau Pinang pada tahun 2021. Sebanyak 28 taklimat kesedaran keterangkuman gender juga telah diadakan.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN, PENDIDIKAN DAN SAINS & TEKNOLOGI

Dato' Yang di-Pertua,

Kerajaan Negeri sedar bahawa modal insan berprestasi tinggi merupakan faktor utama kejayaan sesebuah masyarakat. Kerajaan Negeri melalui Tech Dome Penang, Penang Science Cluster, Penang Digital Library dan Penang Skills Development Centre telah melaksanakan pelbagai program untuk membangunkan kemahiran STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) dalam kalangan pelajar sekolah. Antara inisiatif yang dilaksanakan termasuklah *MakerLab*, *Coding-For-All* dan *Penang International Science Fair*. Inisiatif-inisiatif tersebut telah memanfaatkan lebih daripada 280,000 pelajar. Inisiatif-inisiatif ini menyokong aspirasi Kerajaan Negeri untuk terus membangunkan modal insan yang berkemahiran tinggi bagi menyokong kepelbagaian ekonomi negeri dan mengekalkan kedudukan Pulau Pinang sebagai *Silicon Valley of East*. Bagi mencapai Hasrat ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan geran tahun 2022 kepada Penang STEM 4.0 berjumlah RM630,000.00, Penang Tech Dome berjumlah RM850,000.00 dan Penang Science Cluster berjumlah RM680,000.00.

Kerajaan Negeri melalui InvestPenang telah menyediakan peruntukan khas bagi membantu syarikat-syarikat baru atau "start-ups" teknologi dengan menawarkan bantuan kewangan. Pada awal tahun 2018, Kerajaan Negeri telah melancarkan Penang i4.0 Seed Fund dengan nilai USD1.0juta (RM4.0juta) untuk pembangunan projek-projek "start-up" yang berpotensi tinggi khasnya yang terlibat dalam industri digital, *e-commerce* dan *Internet of Things* (IoT). Setakat ini, melalui tiga (3) saluran sejumlah RM4.0juta "seed fund" telah dianugerahkan kepada 37 usahawan tempatan. Selain itu, pelbagai program telah dianjurkan khusus untuk penerima dana seperti program bimbingan dan latihan dari mentor berpengalaman, akses ke rangkaian industri, peluang pemadanan dengan pelabur berpotensi dan sebagainya. Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri telah meluluskan peruntukan RM1.0juta untuk meneruskan Penang i4.0 Seed Fund 2.0.

Kerajaan Negeri juga telah memperuntukkan hampir RM450,000.00 di bawah Jawatankuasa MMK Pendidikan dan *Penang Education Council* setiap tahun untuk pelaksanaan pelbagai program Pendidikan seperti Program Intervensi Bagi Kanak-Kanak Bermasalah Belajar Membaca, *Program No Child Left Behind in Inclusive Education*, *Penang International Kids Storytelling Festival* dan lain-lain. Selain itu, mulai tahun 2009 hingga kini, Kerajaan Negeri telah menyediakan peruntukan Bantuan Pendidikan kepada Sekolah Cina, Sekolah Mubaligh, Sekolah Agama dan Sekolah Tamil untuk mewujudkan suasana pembelajaran dan pengajaran yang lebih selesa dan kondusif bagi membantu para pelajar dari semua lapisan masyarakat untuk mencapai potensi pembelajaran yang lebih tinggi. Pada tahun 2022, Kerajaan Negeri memperuntukkan RM13.0 juta bagi tujuan bantuan pendidikan ini.

PERUMAHAN

Dato' Yang di-Pertua,

Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan terus berusaha dalam memperjuangkan perumahan kepada rakyat Pulau Pinang selaras dengan visi Penang2030 di bawah tema A1 iaitu menangani isu kemampuan dan kepelbagaian perumahan. Semenjak 2008 hingga kini, Kerajaan Negeri telah Berjaya memastikan sebanyak 38,190 Rumah Mampu Milik (RMM) jenis A, B dan C siap dibina manakala 19,640 unit pula sedang dalam pelbagai fasa pembinaan dan 61,286 unit pula berada di peringkat perancangan. Jika dihitung kesemuanya berjumlah 119,116 unit dan telah melepasi jumlah komitmen 75,362 unit seperti dinyatakan di dalam Manifesto 100 Hari Perumahan Untuk Semua.

Kerajaan Negeri Pulau Pinang sendiri sejak 2014 merancang pembinaan 19 projek perumahan mampu milik yang bakal menyediakan sekurang-kurangnya 22,028 unit perumahan mampu milik melalui Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang (PDC) dan penswastaaan di bawah Perbadanan Ketua Menteri (CMI). Bermula 2021, selari dengan penubuhan Lembaga Perumahan Negeri Pulau Pinang (LPNPP), usaha penyediaan Rumah Mampu Milik ini dipusatkan di mana sebanyak sepuluh (10) lokasi tapak telah dikenal pasti bagi tujuan pembangunan Rumah Mampu Milik (RMM) yang bakal menyediakan sekitar 20,912 unit kediaman.

Kerajaan Negeri turut membelanjakan purata RM18 juta setahun dalam menyelenggara Rancangan Perumahan Awam di kelima-lima daerah. Dari tahun 2008 hingga 2021, sebanyak RM202.9 juta telah dibelanjakan termasuk pada tahun ini berjumlah RM21.67 juta. Sebanyak RM28.27 juta pula diperuntukkan untuk

penyelenggaraan di skim perumahan Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Bandaraya Seberang Perai (MBSP). Selain itu, Kerajaan Negeri turut memberi perhatian kepada penyelenggaraan Skim Perumahan Kos Rendah / Sederhana Rendah Swasta melalui inisiatif Tabung Penyelenggaraan Maksima 80% (TPM80). Sejumlah RM45.24 juta telah diluluskan sejak tahun 2013 untuk inisiatif ini. Keseluruhan peruntukan terkumpul Kerajaan Negeri bagi penyelenggaraan perumahan awam dan swasta mencecah RM276.4 juta membuktikan keprihatinan dalam menyediakan perumahan yang selesa dan selamat. Bagi tahun 2022 pula, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan berjumlah RM13.95 juta untuk pembangunan dan penyelenggaraan perumahan awam Pulau Pinang dan RM6.8 juta lagi bagi Tabung Penyelenggaraan Maksima 80% (TPM80). Selain itu, Kerajaan Negeri juga akan menyediakan geran mengurus kepada Lembaga Perumahan Negeri Pulau Pinang (LPNPP) berjumlah RM12 juta pda tahun akan datang.

KERAJAAN TEMPATAN

Dato' Yang di-Pertua,

Pandemik COVID-19 yang melanda seluruh dunia telah mempercepatkan transformasi digital yang berupaya mengurangkan transaksi secara bersemuka. Kerajaan Negeri bertekad melaksanakan inisiatif tanpa tunai di jabatan dan agensi kerajaan. Satu dasar untuk mewajibkan penggunaan perkhidmatan e-pembayaran sebagai salah satu platform terimaan hasil bagi semua jabatan dan agensi Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah diluluskan oleh Pihak Berkuasa Negeri pada 2 September 2020. Pelaksanaan inisiatif ini bertujuan untuk memastikan penyampaian perkhidmatan agensi Kerajaan Negeri dapat dipertingkatkan selaras dengan hasrat Kerajaan Negeri untuk membentuk negeri pintar bertaraf antarabangsa.

Hasil daripada pelaksanaan inisiatif tanpa tunai di jabatan dan agensi kerajaan, keseluruhan 23 jabatan penerima hasil di negeri kita telah menggunakan perkhidmatan e-pembayaran sebagai salah satu medium penerimaan hasil daripada rakyat Negeri Pulau Pinang. Kerajaan Negeri menyasarkan pada tahun 2022, 80% daripada keseluruhan kutipan akan dilaksanakan melalui kaedah e-pembayaran.

PERANCANGAN BANDAR DAN DESA

Kerajaan Negeri akan memperkukuhkan dan memudahcara pembangunan dalam negeri melalui pelaksanaan dan kawal selia rancangan-rancangan pembangunan. Kerajaan Negeri akan berpandukan kepada dokumen Rancangan Struktur Negeri Pulau Pinang 2030 (RSNPP2030) yang telah diwartakan oleh Kerajaan Negeri pada 24 Oktober 2019. Bagi pemantauan yang lebih berkesan, PLANMalaysia@Pulau Pinang dalam tindakan untuk menyediakan sebuah Sistem Pemantauan Rancangan Struktur Negeri Pulau Pinang 2030 (eMOSPLAN).

ALAM SEKITAR

Pertubuhan Pendidikan, Saintifik dan Kebudayaan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNESCO) pada 15 September 2021 yang lalu telah mengisytiharkan Bukit Bendera sebagai kawasan Rizab Biosfera Pulau Pinang. Pengisytiharan ini menunjukkan komitmen dan usaha kerajaan kita dalam memulihara dan memelihara flora dan fauna, kehijauan alam semula jadi dan warisan budaya yang tidak ternilai bagi negeri kita dan penduduknya. Kejayaan ini adalah titik peluh dan usaha gigih pihak Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang dengan kolaborasi pelbagai pihak seperti The Habitat, ahli akademik dari Universiti Sains Malaysia (USM), agensi negeri dan Persekutuan iaitu Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KeTSA). Bukit Bendera sebagai Rizab Biosfera Pulau Pinang merupakan penghargaan kedua oleh UNESCO kepada negeri kita selepas George Town diiktirafkan sebagai Tapak Warisan Dunia UNESCO pada 7 Julai 2008. Pulau Pinang amat unik, pulau yang kecil tetapi ada 2 tapak warisan dunia.

Kerajaan Negeri telah mengambil langkah dalam Projek *Circular Cities*, iaitu sebuah program di bawah *European Union* (EU) yang mempromosikan kerjasama dengan bandar dalam pembangunan bandar lestari, pembinaan perkongsian antara bandar-bandar di bawah EU dan di luar EU secara global. Projek ini merupakan satu projek kolaborasi Kerajaan Negeri Pulau Pinang melalui kedua-dua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dengan Negara EU melalui *Penang Green Council* (PGC) dan *International Urban and Regional Cooperation* (IURC). Program ini akan menyumbang kepada objektif *United Nation New Urban Agenda*, Agenda 2030 (SDGs), *Urban Agenda* untuk Kesatuan Eropah, *European Green Deal* dan juga di bawah Visi Penang2030 Tema D iaitu melabur dalam persekitaran terbina bagi menambah baik daya ketahanan.

Untuk mengatasi isu perubahan iklim, sejak tahun 2005 sehingga Julai tahun ini, Jabatan Perhutanan telah menanam sebanyak 245,483 pokok yang melibatkan seluas 83.95 hektar di seluruh pesisir pantai Negeri Pulau Pinang. Program ini akan terus dilaksanakan bagi memperbaiki benteng semulajadi yang merupakan bakau dan paya laut untuk memelihara dan mengekalkan fungsi habitat tersebut untuk ekologi marin.

Hutan-hutan Taman Eko-Rimba di Pulau Pinang terus menjadi sumber tarikan utama penduduk negeri bukan sahaja sebagai pusat riadah malah sebagai lokasi pendidikan dan penyelidikan. Kerajaan Negeri berhasrat untuk mengimbangi pemeliharaan dan perlindungan hutan serta meningkatkan sumbangan sektor perhutanan kepada pembangunan sosio-ekonomi negeri ini. Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan berjumlah RM2.2 juta kepada Jabatan Perhutanan Negeri Pulau Pinang bagi projek-projek pembangunan yang melibatkan hutan-hutan lipur di negeri kita.

Taman Botani Pulau Pinang atau *Penang Botanic Gardens* adalah institusi botanical tertua di Malaysia dan juga yang pertama bagi kawasan zon utara Semenanjung Malaysia. Taman Botani Pulau Pinang kaya dengan koleksi tumbuhan, kepelbagaian flora dan fauna dan landskap semula jadi telah menjadi kawasan rekreasi yang dikunjungi oleh masyarakat tempatan dan pelancong. Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri akan memperuntukan sejumlah RM1.22 juta kepada Taman Botani Pulau Pinang yang merangkumi peruntukan untuk pembangunan, pembaikan dan penaiktarafan kemudahan, infrastruktur, landskap dan hortikultur.

Baru-baru ini Dato' Yang di-Pertua, Kerajaan Negeri juga telah menerima kelulusan peruntukan berjumlah USD10 juta dari Bank Dunia di mana pembiayaan dana akan dilaksanakan mengikut perjanjian rasmi di antara Lembaga *Adaptation Fund* dan UN-Habitat selaku "*Multi-lateral Implementing Entity*". Pengagihan dana daripada UN-Habitat adalah kepada tiga (3) entiti pelaksana '*Executing Entities*" iaitu Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP), Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) Pulau Pinang dan Think City bagi melaksanakan program-program di bawah lima (5) komponen berikut:

(i) *Urban Greening;*

(ii) *Storm Water Management;*

(iii) *Baseline Data;*

(iv) Perkasakan sosial dan pendidikan di kalangan generasi muda mengenai kesedaran iklim; dan kelima

(v) Kapasiti Pembangunan *Penang Climate Board* dan pertukaran ilmu

Dana yang diluluskan ini akan digunakan bagi pelaksanaan '*Penang Nature-Based Climate Adaptation Programme*' yang diusulkan pada tahun 2019 dan telah diluluskan oleh Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) selaku Pihak Berkuasa Negera dengan sokongan agensi-agensi kerajaan berkaitan. Program ini akan dilaksanakan dalam tempoh lima (5) tahun di George Town dan Bayan Lepas sebagai perintis dan demonstrasi keberkesanan penggunaan *Nature-Based Solutions* di Malaysia ini.

KEBAJIKAN

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Yang Berhormat,

Dalam aspek kebajikan, Kerajaan Negeri sememangnya sensitif terhadap pengurusan kesihatan mental dan keperluan kehidupan rakyat Pulau Pinang. Justeru, Kerajaan Negeri dengan usaha sama lapan belas (18) agensi dan NGO telah menubuhkan *PgCare Alliance* pada 16 Julai tahun ini. *PgCare* ditubuhkan bagi membantu keluarga dan individu yang terkesan dengan wabak COVID-19 melalui bantuan makanan dan kewangan, bantuan dalam pekerjaan dan sokongan untuk kesejahteraan mental.

Dasar Pembasmian Kemiskinan diperkenalkan pada Januari 2013 dan bantuan difokuskan kepada Ketua Isi Rumah (KIR) yang telah berjaya dikeluarkan daripada kemiskinan tegar. Selaras dengan pindaan kepada pendapatan per kapita Program Agenda Ekonomi Saksama (AES) digabungkan dengan bantuan Am di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) dan dijenamakan semula sebagai Bantuan Agenda Ekonomi Saksama (BAES) dan bagi tahun akan datang RM8.2 juta akan diperuntukkan.

Program i-Sejahtera merupakan program penghargaan yang sangat dekat di hati rakyat Pulau Pinang. Sumbangan Kerajaan Negeri berbentuk kewangan secara tahunan dan *one-off* ini diberikan sebagai tanda penghargaan dan keprihatinan kepada rakyat Pulau Pinang yang terdiri daripada warga emas, orang kurang upaya, ibu tunggal dan lain-lain kategori. Program ini akan diteruskan pada tahun 2022 dan peruntukan berjumlah RM50 juta akan disediakan bagi tujuan bayaran ini.

Program Mutiara Foodbank telah diwujudkan bagi mengelakkan pembaziran lebihan makanan yang berkualiti yang boleh disalurkan kepada golongan yang memerlukan. Mutiara Foodbank telah menjadi model contoh kepada Kerajaan Persekutuan semasa menubuhkan Yayasan Foodbank Malaysia.

Sejak mula penubuhannya pada tahun 2017 hingga September tahun ini, sejumlah 1,145 tan makanan telah berjaya diselamatkan yang memberi manfaat kepada 69,553 orang penerima. Unit Mutiara Foodbank juga telah menerima barangan kering daripada pelbagai pihak sejak mula pandemik COVID-19 dan Kerajaan Negeri sedang dalam perancangan untuk mewujudkan satu lagi pejabat operasi Mutiara Foodbank di kawasan Seberang Perai bagi meningkatkan kapasiti pengoperasian Program Mutiara Foodbank iaitu penambahan kepada Ibu Pejabat yang kini beroperasi di Kompleks Masyarakat Penyayang

Sejak berlakunya penularan wabak COVID-19, bilangan gelandangan semakin bertambah terutamanya di kawasan KOMTAR dan di bandar Butterworth. Kerajaan Negeri tidak mengabaikan nasib golongan ini. Antara inisiatif yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri bersama JKM dan agensi-agensi yang berkenaan dalam menangani isu-isu berkaitan golongan ini adalah menyewa empat (4) unit bilik Program Perumahan Rakyat (PPR) di Jalan Sungai secara percuma mulai 1 Julai 2021 hingga 30 Jun 2022, merancang penganjuran program *"Empowering the Street Citizens"* yang bertujuan untuk membantu dan mendaya upayakan golongan gelandangan di Pulau Pinang yang menggabungkan sektor kerajaan, swasta dan pertubuhan (NGO) serta membina Pusat Transit Gelandangan di Jalan CY Choy dengan peruntukan sebanyak RM4.4 juta yang dijangka siap pada 1 haribulan Mac 2022.

INFRASTRUKTUR DAN TEBATAN BANJIR

Dato' Yang di-Pertua,

Kerajaan Negeri akan meneruskan momentum dan kesinambungan projek pembinaan dan menaik taraf jalan raya serta jambatan di seluruh Negeri Pulau Pinang. Bagi tujuan ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan berjumlah RM41.21 juta kepada Jabatan Kerja Raya Negeri Pulau Pinang dan Perbadanan Pembangunan Pulau Pinang.

***Penang Transport Master Plan* (PTMP)**

Projek Bayan Lepas LRT Fasa 1 segmen 1 sehingga segmen 4 telah mendapat kelulusan *Environmental Impact Assessment* (EIA) pada 21 Februari 2020 dengan 63 syarat. Kerajaan Negeri telahpun mengadakan perbincangan bersama pihak Kementerian Pengangkutan dan Malaysia Airports Holdings Berhad (MAHB) untuk memuktamadkan jajaran dan stesen Bayan Lepas LRT di kawasan Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang seperti yang telah disyaratkan oleh pihak Agensi Pengangkutan Awam Darat (APAD) sebelum kelulusan sepenuhnya diberikan. Namun, Kerajaan Negeri masih perlu mendapatkan kelulusan bagi EIA segmen kelima iaitu lokasi depoh LRT di atas Pulau A PSR yang kini tertakluk kepada kelulusan semula bagi EIA projek tambakan PSR.

Setelah Laporan EIA bagi projek *Pan Island Link* 1 (PIL 1) diluluskan pada 10 April 2019 dengan 56 syarat, Kerajaan Negeri bersama rakan Pelaksanaan Projek dalam perancangan untuk mendapatkan kelulusan *Environmental Management Pla*n (EMP) daripada Jabatan Alam Sekitar.

Jalan – Jalan Utama Dan Terowong Dasar Laut

Bagi Projek Jalan–Jalan Utama, kelulusan wajib yang diperlukan ialah kelulusan EIA telah diperoleh pada 7 November 2017 dengan 59 syarat. Kerajaan Negeri telah tandatangani perjanjian bagi fasa pembinaan untuk salah satu pakej projek Jalan–Jalan Utama iaitu Pakej Kedua dari Jalan Pintasan Lebuhraya Tun Dr. Lim Chong Eu ke Air Itam.

Bagi projek Jalan Berkembar dari Tanjung Bungah ke Teluk Bahang Pakej 1 kini dalam proses menentukan opsyen jajaran yang bersesuaian manakala bagi Pakej ketiga Persiaran Gurney ke Lebuh Raya Tun Dr. Lim Chong Eu kini juga dalam proses untuk menentukan opsyen untuk dimuktamadkan. Mengenai Terowong Dasar Laut, pihak Kerajaan Negeri masih dalam tindakan memuktamadkan kelulusan bagi draf laporan kajian kebolehlaksanaan yang telah dikemukakan.

Mengenai *Penang South Reclamation* saya tidak cadang untuk mengulanginya kerana Yang Berhormat EXCO telahpun memberi jawapan yang lengkap pada pagi ini.

PENGANGKUTAN

Dato' Yang Di-Pertua,

Sebagai makluman, Kerajaan Negeri telah mula melaksanakan program-program untuk menggalakkan penggunaan pengangkutan awam sejak tahun 2011 dengan memperkenalkan beberapa program seperti perkhidmatan *Bridge Express Shuttle Transit* (BEST), *Central Area Transit* dan juga *Congestion Alleviation Transport* (CAT). Tidak terhenti di situ, sewaktu pandemik melanda, Kerajaan Negeri telah membiayai Pas Perjalanan Tanpa Had My30 dan membiayai tambang feri Pulau Pinang. Justeru pada tahun 2022, Kerajaan Negeri telah memutuskan untuk meneruskan pelaksanaan empat (4) program bagi menggalakkan penggunaan pengangkutan awam di Negeri Pulau Pinang iaitu:

(a) Meneruskan perkhidmatan BEST KOMTAR;

(b) Perkhidmatan Bas Percuma CAT Bridge;

(c) Membiayai Pas Perjalanan Tanpa Had iaitu Pas Mutiara; dan

(d) Membiayai tambang perkhidmatan feri

Dan kesemua program ini melibatkan peruntukan sebanyak RM10 juta dari Kerajaan Negeri. Saya juga ingin ucapkan terima kasih kepada Kementerian Pengangkutan yang sudi turun ke Pulau Pinang pada bulan Oktober yang lalu untuk melihat dengan lebih dekat cadangan pembesaran Terminal Lapangan Terbang Antarabangsa Bayan Lepas. Kerajaan Negeri sedia membantu Kementerian Pengangkutan bagi merealisasikan pembesaran lapangan terbang ini untuk kepentingan kita bersama. Dalam masa yang sama. Kerajaan Negeri menyeru agar pihak Kementerian mempercepatkan pelaksanaan projek ini demi kepentingan sektor pengangkutan, pelancongan dan logistik.

Selain itu, Kerajaan Negeri juga telah membelanjakan kira-kira RM14 juta sehingga tahun 2021 bagi pemberian insentif perkhidmatan kepada pemandu teksi dan pengusaha bas sekolah. Pemberian insentif ini akan diteruskan pada tahun hadapan dengan bayaran sebanyak RM600.00 seorang. Sebanyak RM2.0 juta ringgit akan diperuntukkan untuk pembayaran insentif ini yang akan memberi manfaat kepada kira-kira 3,000 orang penerima.

Tebatan Banjir

Kerajaan Negeri melalui JPS Pulau Pinang akan memberi tumpuan dalam usaha mengurangkan kejadian banjir serta impak perubahan iklim secara struktur iaitu dengan menjalankan pembinaan rumah pam, ban, pintu air, pengukuhan tebing sungai, mendalam dan melebar sungai, pencegahan hakisan pantai dan juga menaiktaraf struktur-struktur utama. Pada tahun ini, dua projek *High Impact* iaitu, Projek Tebatan Banjir Parit 4 dan Parit 5 telah berjaya disiapkan pada bulan Mei yang lepas manakala Projek Tebatan Banjir Mak Mandin, projek di Bayan Baru dan projek di Sungai Nipah dijangka akan siap sebelum penghujung tahun ini. Selain daripada itu, Projek Tebatan Banjir membina Kolam Takungan Banjir di Alma KADUN Machang Bubuk sedang giat dalam pembinaan yang dijangka siap pada 1 November 2022, manakala Projek Sungai Tiram di Bayan Lepas baru bermula pada Ogos 2021 dan dijangka siap pada tahun 2024.

Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri akan memperuntukkan kepada JPS RM34.72 juta bagi melaksanakan pelbagai projek yang berkenaan.

PENSWASTAAN

Dato' Yang di-Pertua,

Dalam memastikan pembangunan mampan, Kerajaan Negeri menggunakan pendekatan penswastaan untuk menggurangkan beban kewangan serta membenarkan kuasa pasaran untuk menjana perkembangan ekonomi setempat. Kerajaan Negeri telah mewujudkan Garis Panduan Unit Kerjasama Awam–Swasta atau UKAS di Negeri Pulau Pinang yang menjadi panduan dan rujukan kepada pihak yang berkepentingan di kalangan jabatan dan agensi kerajaan dan sektor swasta di Negeri Pulau Pinang dalam mencadangkan dan melaksanakan Projek Kerjasama Awam Swasta di bawah konsep (PPP) atau *Public-Private Partnership* salah satu contoh di bawah *Private Finance Initiative* ini adalah Cadangan Pembangunan Perkhidmatan Kereta Kabel di Bukit Bendera.

PELANCONGAN DAN EKONOMI KREAKTIF

Dato Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Dewan,

Kerajaan Negeri akur dengan sektor pelancongan adalah satu sektor yang terjejas teruk akibat pandemik COVID-19. Pelan pemulihan pelancongan akan diberi keutamaan dalam bajet 2022 untuk merancakkan semula industri pelancongan. Sektor pelancongan mempunyai daya saing yang kuat di arena antarabangsa. Kerajaan Negeri akan memberi perhatian kepada aktiviti promosi pelancongan untuk menarik minat pelancong tempatan dan luar negara untuk memilih Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan dan seterusnya membantu memulihkan sektor pelancongan seperti sedia kala. Bagi tujuan memulihkan sektor pelancongan ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan berjumlah RM50 juta pada tahun 2022 ini.

Bagi menggandakan impak ekonomi pelancongan pada pada tahun 2022, Kerajaan Negeri merancang untuk meneruskan penganjuran acara-acara pelancongan yang sinonim dengan Pulau Pinang yang terpaksa ditangguhkan sebelum ini serta mencadangkan acara–acara pelancongan baharu. Antara program yang dirancang adalah seperti *Penang International Food Festival, Penang Anime Matsuri, Penang International Container Art Festival, Side Events. International Base Jump, Penang Bridge International Marathon, Penang International Dragon Boat Festival, Penang Bon Odori Festival, Miss Asia Global. Program Nusantara Festival of The Malay World, Penang Music Festival.* Yang Berhormat EXCO Pelancongan tak sabar–sabar mahu mengusahakan supaya program ini dapat dilangsungkan pada tahun 2022.

Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah melancarkan Pelan Induk Pelancongan Pulau Pinang 2021 hingga 2030 pada 3 Mei 2021 bertujuan untuk mendorong pertumbuhan sektor pelancongan sehingga tahun 2030. Pelan Induk ini menetapkan matlamat dalam membangunkan sektor pelancongan yang lestari di Pulau Pinang serta mengukuhkan kedudukan kompetitif kita sebagai salah satu destinasi utama. Bagi meningkatkan keyakinan para pelancong, Kerajaan Negeri juga mempromosikan Garis Panduan serta langkah-langkah yang telah diambil dalam mewujudkan kawasan selamat daripada pandemik COVID-19.

Pusat peranginan Pulau Pinang di Bukit Bendera juga tidak terkecuali menerima kesan akibat kawalan pergerakan dan penutupan sektor ekonomi yang dilaksanakan untuk membendung pandemik. Perbadanan Bukit Bendera Pulau Pinang telah mencatat jumlah kedatangan pengunjung seramai 780,106 orang pada tahun 2020, berbanding 1,865 juta pada tahun 2019 iaitu penurunan sebanyak

58.2%. Bagi tahun ini pula kedatangan pengunjung juga telah merosot di mana seramai 104,519 pengunjung direkodkan pada suku tahun kedua, berbanding dengan 301,795 pengunjung bagi tempoh yang sama. Penurunan jumlah pelancong yang drastik ini, telah menjejaskan pendapatan Perbadanan Bukit Bendera pada tahun ini. Sehubungan ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan Geran Mengurus berjumlah RM11 juta kepada Perbadanan Bukit Bendera pada tahun 2022, sementara sektor pelancongan kembali pulih.

BELIA DAN SUKAN

Pembangunan Belia

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Yang Berhormat,

Kerajaan Negeri turut bertindak secara proaktif dengan memberi fokus yang lebih menyeluruh kepada kelangsungan pembangunan ekonomi dalam kalangan belia di negeri kita. Sehubungan dengan itu, Kerajaan Negeri melalui MMK Belia Dan Sukan, telah merangka Pelan Tindakan Pembangunan Ekonomi Belia Negeri Pulau Pinang pasca COVID-19 untuk mempertingkatkan lagi kedudukan golongan belia dari aspek ekonomi. Ia menetapkan visi untuk membantu golongan belia di Negeri Pulau Pinang, memainkan peranan penting dalam menjadikan negeri kita pemacu utama pertumbuhan ekonomi negara.

Berpandukan prinsip kerjasama antara swasta dan awam, *Public Private Partnership,* Pelan Tindakan tersebut memperlihatkan satu kerangka komprehensif yang menggariskan sebanyak lima (5) objektif dan 10 strategi yang dilaksanakan untuk mengurangkan kadar pengangguran dalam kalangan belia negeri ini, melalui aspek pekerjaan dan perniagaan. Dan untuk melaksanakan Program Kecemerlangan Insentif, Kecemerlangan Bakat Muda Pulau Pinang peruntukan sebanyak RM500,000.00 akan disediakan.

Pembangunan Sukan

Kerajaan Negeri turut memberi tumpuan kepada pembangunan prasarana dan kemudahan sukan bagi mencungkil bakat muda dan membudayakan sukan dalam kehidupan harian masyarakat. Setakat 15 September tahun ini, Kerajaan Negeri telah peruntukan sebanyak RM3.73 juta untuk membina fasiliti sukan di setiap daerah, termasuk 10 gelanggang futsal, 8 gelanggang sepak takraw, 5 gelanggang bola keranjang, 3 laluan jogging, 1 gelanggang kabaddi. Di samping itu trek balapan di

Stadium Batu Kawan dan Kompleks Sukan Dan Rekreasi MBSP Jalan Betek, kini juga sedang dinaik taraf dan dijangka akan dibuka semula kepada orang awam pada tahun depan. Kerajaan Negeri juga akan memperuntukkan RM7.0 juta pada tahun 2022 bagi projek pembinaan Nibong Tebal Arena yang merangkumi satu Dewan Serbaguna dengan 9 gelanggang badminton. Projek tersebut dijangka siap pada tahun 2023. Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan bagi Pembangunan Sukan Dan Kawasan Lapang berjumlah RM13.47 juta.

AGROTEKNOLOGI DAN KESELAMATAN MAKANAN DAN PEMBANGUNAN LUAR BANDAR

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Yang Berhormat,

Bagi mengukuhkan rantaian nilai bekalan makanan sedia ada, Jabatan Pertanian Negeri dalam perancangan menambah kawasan tumpuan pengeluaran tanaman makanan seperti mana yang telah dilaksanakan di Taman Kekal Pengeluaran Makanan di kawasan Ara Kuda dan *Mayfield* dan di Taman Pertanian Permatang Pauh dan Batu Kawan. Taman Agro Teknologi Pertanian Ara Kuda, merupakan perancangan jangka panjang di bawah RMK Ke-12 dengan kerjasama pihak PERDA untuk membangunkan kawasan projek pertanian moden dengan menggunakan pelbagai aplikasi teknologi agromakanan, seiring dengan perkembangan IR4.0 di kawasan yang dikenali sebagai TKPM 2 Ara Kuda, seluas 147 ekar. Perkembangan IR4.0 menggalakkan pengoperasian secara automasi bagi mengurangkan kebergantungan kepada penggunaan tenaga manusia, dan ini juga membolehkan penjarakan fizikal dilaksanakan kerana aktiviti pertanian tidak memerlukan ramai pekerja melaksanakan satu-satu pekerjaan.

Kerajaan Negeri telah memulakan Projek Pembangunan Permatang Pauh Agro Park pada tahun 2017 di SPT untuk menarik lebih ramai golongan petani muda dari Negeri Pulau Pinang untuk menceburi bidang pertanian. Perbadanan Ketua Menteri Pulau Pinang (CMI) telah diberi tanggungjawab untuk mengurus projek ini dengan kerjasama Jabatan Pertanian Negeri. Pelbagai tanaman diusahakan oleh para peserta seperti halia, sayur-sayuran serta tanaman unik seperti vanila yang diusahakan oleh Kairos *Agriculture*. Berikutan permintaan pasaran dan nilai komersialnya yang tinggi, tanaman vanila kini makin mendapat tempat dalam kalangan petani moden. *Malaysia First Vanilla Smart Farm* di Permatang Pauh Agro *Park,* telah dirasmikan pada 15 Ogos 2020 serta mendapat pengiktirafan rasmi daripada *The Malaysia Book of Records*. Saya berharap agar usaha seperti ini,

diharap dapat menjadi contoh kepada agropreneur muda terutamanya di negeri kita untuk melibat diri dalam bidang pertanian yang terbukti penting untuk menjana ekonomi setempat.

Bagi tahun hadapan, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan RM6.25 juta kepada Jabatan Pertanian Pulau Pinang untuk pembangunan khidmat pengembangan tekno pertanian, pembangunan dan naik taraf pusat kecemerlangan teknologi pertanian, pembangunan tanaman padi buah-buahan dan sayuran, pembangunan industri pemprosesan makanan serta lain-lain projek yang berkaitan. Antaranya projek yang akan dilaksanakan adalah Pakej Insentif Amalan Teknologi Bagi Program *Farmer To Farmer.* Kerajaan Negeri juga akan melaksanakan projek Model Pembenihan Aruhan Kerang Bagi Perusahaan Ternakan Kerang di Pulau Pinang dengan kerjasama *Fisheries Research Institute* dan Program Penternakan Keli dan Puyu Pejal Berkelompok dengan kerjasama Jabatan Pertanian Malaysia.

Veterinar

Penternakan Moden merupakan halatuju Kerajaan Negeri bagi memastikan industri penternakan di negeri ini dapat berkembang maju dan mampan dalam pelaksanaannya. Ianya dimulakan dengan pewartaan Enakmen Perladangan Babi pada tahun 2016, sehingga kini sebanyak 143 ladang ternakan babi telah dilesenkan mengikut kriteria dan syarat yang telah ditetapkan dalam pelesenan. Seterusnya semua ladang babi perlu mengamalkan penternakan secara kandang tertutup sepenuhnya mula tahun 2022. Pewartaan Enakmen Perladangan Unggas Negeri Pulau Pinang 2020, menjadi kesinambungan daripada Enakmen Perladangan Babi sebelumnya untuk memastikan ladang-ladang ternakan beroperasi mengikut keperluan dan mematuhi kehendak asas regulatori veterinar. Peraturan-peraturan Enakmen Perladangan Unggas buat masa ini, dalam proses semakan undang-undang sebelum ianya dilaksanakan.

Dalam Bajet ini, Kerajaan Negeri akan menyediakan peruntukan sebanyak RM3.49 juta kepada Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Pulau Pinang untuk pembangunan industri ternakan perkhidmatan regulatori veterinary, pembangunan industri nilai tinggi, penternakan industri unggas, pengawalan penyakit ternakan dan kesihatan awam veterinar serta lain-lain projek yang berkaitan.

BAJET TAHUN 2022 - PERBELANJAAN MENGURUS DAN PEMBANGUNAN

Dato' Yang di-Pertua dan Ahli-Ahli Yang Berhormat,

Bajet tahun 2022 telah disediakan secara berhemah dan cermat dengan mengambil kira kedudukan kewangan semasa Kerajaan Negeri. Strategi penyediaan belanjawan ini adalah untuk memastikan semua jabatan-jabatan negeri dapat berfungsi secara optimum dan efisien. Pelaksanaan projek-projek pembangunan negeri diteruskan supaya dapat merangsangkan semula pemulihan ekonomi negeri dan program-program kebajikan negeri sedia ada diteruskan.

Selaras dengan itu, Rang Undang-Undang Perbekalan 2022 adalah untuk mendapat kuasa berkanun bagi membolehkan Kerajaan Negeri membuat perbelanjaan bekalan sebanyak RM884,504,177.00 untuk 20 jabatan bagi tahun akan datang seperti mana perincian di Risalah Bilangan 8 Tahun 2021. Selain dari itu, peruntukan sejumlah RM50,718,542.00 diperlukan untuk Perbelanjaan Tanggungan 3 jabatan mengikut undang-undang di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Oleh itu, jumlah keseluruhan Perbelanjaan Mengurus yang dianggarkan pada tahun 2022 ialah RM935,222,719.00 juta. Peruntukan Pengurusan tahun 2022 ini, meningkat sebanyak RM25.4 juta atau kenaikan sebanyak 2.79 peratus berbanding Bajet tahun 2021.

Antara sebab peningkatan di bawah Bajet Mengurus ini adalah kenaikan emolumen tahunan, pemberian geran kepada anak syarikat Kerajaan Negeri, Pelaksanaan Pelan Pemulihan pasca pandemik COVID-19 dan lain-lain.

Bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri menganggarkan hasil yang boleh dikutip berjumlah RM485,422,981.00 juta berkurangan sebanyak RM20.6 juta atau 4.07 peratus berbanding dengan tahun semasa 2021 yang berjumlah RM506,019,389.00 juta. Komposisi hasil tahun 2022 terdiri daripada hasil cukai RM165.71 juta atau 34.14%, Hasil Bukan Cukai RM219.59 juta atau 45.24 peratus dan Terimaan Bukan Hasil sebanyak RM110.12 juta atau 20.62 peratus.

Anggaran Hasil yang agak rendah ini adalah disebabkan Kerajaan Negeri berhati-hati dalam mengunjurkan Hasil pada tahun hadapan setelah mengambil kira kesan pandemik COVID-19 yang sukar dijangka. Kerajaan Negeri juga amat prihatin dengan beban yang dialami oleh rakyat berikutan pandemik ini dan berhati-hati dalam merangka strategi untuk meningkatkan Hasil Negeri pada tahun hadapan. Selain itu, penurunan hasil ini turut disumbang oleh pengurangan kadar faedah untuk simpanan tetap dan pelaburan Negeri.

Walaupun kutipan hasil tahun 2022 adalah terhad, namun Kerajaan Negeri masih perlu menyediakan bajet tahun 2022 setara dengan tahun 2021 untuk memastikan penyampaian perkhidmatan kerajaan yang efektif dan projek-projek untuk kesejahteraan rakyat dapat diteruskan. Dengan jangkaan Hasil Negeri yang berjumlah RM485.42 juta dan Perbelanjaan Mengurus berjumlah RM935.22 juta, maka belanjawan 2022 adalah belanjawan defisit berjumlah RM449.80 juta. Anggaran defisit ini akan dibiayai daripada Simpanan Terkumpul Negeri yang berbaki sebanyak RM887.78 juta pada akhir tahun 2020.

Kerajaan Negeri sedar bahawa amaun defisit ini adalah tinggi, namun Kerajaan Negeri optimis bahawa kutipan hasil negeri akan dapat ditingkatkan semula dengan langkah-langkah pemulihan ekonomi yang sedang diambil oleh Kerajaan Negeri dan Persekutuan. Kerajaan Negeri telah bersiap sedia dengan strategi bagi meningkatkan hasil negeri seiring dengan pemulihan ekonomi. Kerajaan Negeri juga sentiasa berusaha untuk mengurangkan tunggakan hasil melalui beberapa langkah yang telah diatur melibatkan jabatan-jabatan Negeri.

Perbelanjaan Mengurus sebanyak RM935.22 juta bagi tahun 2022 adalah merangkumi perbelanjaan bagi Emolumen berjumlah RM184 juta, Perkhidmatan dan Bekalan berjumlah RM192.92 juta, Aset berjumlah RM7 juta, Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap berjumlah RM548.86 juta dan Perbelanjaan-perbelanjaan Lain berjumlah RM2.44 juta. Perbelanjaan Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap Kekal sebagai komponen terbesar mencakupi 58.69 peratus daripada Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri. Jumlah ini termasuk caruman kepada Kumpulan Wang Pembangunan Negeri berjumlah RM200 juta, pemberian di bawah program bantuan sosial dan kesejahteraan rakyat yang dianggarkan berjumlah RM95.49 juta, bayaran bagi badan-badan berkanun, anak-anak syarikat dan agensi berjumlah RM108.26 juta, bayaran pencen dan ganjaran berjumlah RM29 juta dan lain-lain pemberian.

Kerajaan Negeri sedar Perbelanjaan Mengurus Negeri semakin meningkat pada tahun hadapan. Namun begitu, peningkatan ini adalah terkawal dan amalan perbelanjaan secara berhemah sentiasa diamalkan oleh jabatan-jabatan Negeri.

Untuk bajet pembangunan pula, sebanyak RM316,132,788.00 bagi tahun 2022 iaitu peningkatan sebanyak RM22.03 juta atau 7.49 peratus berbanding anggaran tahun 2021 yang berjumlah RM294.11 juta. Peruntukan pembangunan tahun 2022 ini telah mengambil kira keperluan projek-projek kritikal dan berimpak tinggi serta memastikan kesinambungan projek-projek sambungan yang masih dalam pelaksanaan. Kerajaan Negeri juga berharap peruntukan pembangunan yang tinggi

ini dapat memberi manfaat kepada kontraktor-kontraktor kecil dan membantu memulihkan sektor ekonomi Negeri yang terjejas akibat pandemik COVID-19.

Perincian peruntukan pembangunan yang disediakan untuk sembilan Jabatan Negeri adalah seperti di Risalah Bilangan 8 Tahun 2021. Peruntukan pembangunan yang disediakan di bawah Maksud Pembangunan Pejabat Ketua Menteri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan adalah berjumlah RM154.32 juta, diikuti oleh Jabatan Kewangan Negeri sebanyak RM87.47 juta, Jabatan Kerja Raya sebanyak RM26.51 juta, Jabatan Hal Ehwal Agama Islam sebanyak RM19.95 juta, Jabatan Pengairan dan Saliran sebanyak RM14.72 juta, Jabatan Pertanian sebanyak RM6.25 juta, Jabatan Perkhidmatan Veterinar sebanyak RM3.49 juta, Jabatan Perhutanan sebanyak RM2.2 juta dan Jabatan Taman Botani sebanyak RM1.22 juta. Peruntukan projek paling besar bagi tahun akan datang adalah bagi Projek *Gurney Wharf* dengan kos berjumlah RM60 juta.

Kerajaan Negeri akan melaksanakan perolehan bagi projek-projek pembangunan ini secara tender terbuka untuk memastikan tawaran dilakukan secara adil dan saksama.

PENJAWAT AWAM SEBAGAI PEMANGKIN PEMBANGUNAN NEGERI

Dato' Yang di-Pertua,

Saya bersyukur Negeri Pulau Pinang mempunyai pasukan penjawat awam yang mantap, profesional dan berintegriti. Peranan penjawat awam selaku barisan hadapan yang tidak pernah kenal penat lelah semasa mendepani pandemik COVID-19 amatlah disanjung tinggi. Peranan yang dimainkan oleh Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang, Majlis Keselamatan Negara Negeri Pulau Pinang, Polis Di-Raja Malaysia, Angkatan Tentera Malaysia dan semua agensi Negeri dan Persekutuan amatlah dihargai. Saya juga merakamkan ucapan terima kasih kepada Yang Berhormat Dato' Seri Setiausaha Kerajaan Negeri dan semua warga kerja Kerajaan Negeri yang sentiasa menunjukkan prestasi yang membanggakan walaupun terpaksa bekerja di bawah tekanan dan cabaran semasa mendepani wabak COVID-19 dan tidak lupa juga penjawat awam dan petugas-petugas di Pihak Berkuasa Tempatan dan juga di Pejabat Tanah dan Daerah di seluruh Negeri kita.

Seterusnya sebagai tanda penghargaan kepada sokongan padu yang diberikan oleh semua penjawat awam Negeri Pulau Pinang bagi tahun 2022, Kerajaan Negeri setuju meluluskan bayaran Bantuan Khas Kewangan akhir tahun bersamaan

dengan setengah bulan gaji penjawat awam atau minimum RM1,000. Adalah diharapkan Bantuan Khas Kewangan ini akan meningkatkan semangat penjawat awam untuk memberikan perkhidmatan yang lebih cemerlang bagi tahun-tahun akan datang. Bayaran Bantuan Khas Kewangan ini melibatkan keseluruhan 3,962 penjawat awam dengan implikasi kewangan berjumlah RM5.59 juta. Bayaran ini akan dibuat pada bulan Disember 2021.

Di samping itu, seperti tahun-tahun sebelum ini, pembayaran RM300 seorang kepada Penyelia dan Guru KAFA, Guru Sekolah Rendah Agama Rakyat, Guru Sekolah Menengah Agama Rakyat serta Guru dan Staf Sekolah Persendirian Cina dan bayaran RM200 seorang kepada Guru Tahfiz, Guru Pondok dan Guru TADIS Negeri Pulau Pinang yang akan melibatkan perbelanjaan berjumlah RM940,600 akan juga dibayar pada bulan Disember ini.

PENUTUP

Sebagai rumusan, Dato' Yang di-Pertua serta Ahli-Ahli Dewan, adalah menjadi matlamat Kerajaan Negeri untuk membangunkan Negeri secara mampan berteraskan prinsip-prinsip di bawah Visi Penang2030 di samping menjaga kepentingan rakyat Negeri kita. Oleh itu, dasar Kerajaan adalah disediakan dengan mengambil kira pandangan semua pihak berkepentingan khususnya Ahli Parlimen, Ahli-Ahli Dewan Undangan Negeri, agensi kerajaan, sektor swasta, Badan Bukan Kerajaan (NGO), ahli akademik, wakil komuniti serta rakyat Pulau Pinang. Pembangunan yang mampan akan menyumbang kepada pemulihan ekonomi pasca COVID-19 melalui peningkatan peluang pekerjaan, perniagaan dan pelaburan serta berupaya meningkatkan taraf hidup rakyat.

Di kesempatan ini, saya ingin memaklumkan bahawa walaupun berhadapan cabaran ekonomi pasca COVID-19, Kerajaan Negeri akan memastikan perbelanjaan Negeri dibuat secara berhemah dan disalurkan secara tepat ke sektor-sektor yang terkesan dalam usaha untuk memulihkan ekonomi Negeri dan memastikan kelangsungan hidup rakyat. Dengan sokongan padu dan penyertaan semua pihak, Negeri Pulau Pinang akan terus maju dan berjaya ke arah merealisasikan visi Penang 2030: Negeri Pintar dan Hijau Berteraskan Keluarga Inspirasi Negara.

YB. Dato’ Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

7. **USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2020**

Y.A.B. Ketua Menteri mohon mencadangkan bahawa Dewan ini meluluskan perbelanjaan sebanyak RM316,132,788.00 yang tertera di dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2022, yang dibentangkan sebagai Risalah Dewan Bilangan 8 Tahun 2021 dan menetapkan bahawa jumlah yang tersebut hendaklah digunakan bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2022 itu.

YB. Timbalan Ketua Menteri I menyokong.

8. **PENGUMUMAN OLEH YB. YANG DI-PERTUA DEWAN UNDANGAN NEGERI**

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan perbahasan Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2022 dan Usul Anggaran Pembangunan Tahun 2022 akan bermula pada 29 November 2021, jam 9.30 pagi.

Dewan ditangguhkan pada jam 5.00 petang.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**29 NOVEMBER 2021 (ISNIN)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan, Dewan Undangan Negeri Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
13.	YB. Dato‘ Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
15.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
16.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
17.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
18.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
19.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
20.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
21.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
22.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
23.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
24.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
25.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
26.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
27.	YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
28.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
29.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
30.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
31.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
32.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
33.	YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
34.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
35.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
36.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
37.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
38.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

TIDAK HADIR

1.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
3.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
2.	YB. Dato' Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TIDAK HADIR

1.	YB. Dato' Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 6 Mohon Kerajaan Negeri Pulau Pinang nyatakan apakah bantuan yang diberikan kepada golongan ibu tinggal (isteri yang belum bercerai tetapi berasingan)?

(a) Mohon Kerajaan Negeri Pulau Pinang nyatakan adakah Kerajaan Negeri bercadang menyediakan rumah perlindungan khusus kepada golongan ibu tinggal (isteri yang belum bercerai tetapi tinggal berasingan)?

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 7. Apakah usaha dan langkah-langkah Kerajaan Negeri bagi menggalakkan belia menjalankan aktiviti dan perusahaan pertanian?

(a) Nyatakan secara terperinci, inisiatif Kerajaan Negeri dalam usaha menggalakkan peningkatan hasil pertanian pekebun kecil?

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 9. Apakah pendirian Kerajaan Negeri berkenaan dengan tuntutan Menteri Besar Kedah yang menuntut RM100 juta setahun daripada Kerajaan Persekutuan sebagai bayaran royalti pajakan Pulau Pinang?

(a) Adakah Kerajaan Negeri akan menubuhkan jawatankuasa khas yang terdiri daripada Sejarawan dan pakar perlembagaan untuk mempertahankan pendirian Kerajaan Negeri?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 10. Konsep *eco-tourism* amat sesuai untuk kawasan Balik Pulau.

(a) Apakah rancangan Kerajaan Negeri untuk meningkatkan pelancongan konsep ini?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 11. Tabung COVID-19 Pulau Pinang telah ditubuhkan oleh Kerajaan Negeri untuk mendepani cabaran pandemik tersebut.

(a) Nyatakan secara terperinci jumlah sumbangan yang telah dikumpulkan dalam tabun tersebut mengikut bulan dan kategori penyumbang.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 12. Lembaga Pewrumahan Negeri Pulau Pinang (LPNPP)

(a) Nyatakan secara teliti peranan yang dimainkan oleh LPNPP sejak penubuhannya dari segi pembekalan perumahan mampu milik dan penyelenggaraan perumahan awam.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 13. Banyak kerja penurapan jalan tar telah menyebabkan paras jalan semakin tinggi dan membawa pelbagai masalah kepada pengguna jalan.

(a) Adakah kajian kesesuaian penurapan jalan tar dijalankan sebelum kerja menurapan bagi setiap jabatan?

(b) Bagaimanakah langkah menyelesaikan masalah jalan tar yang semakin tinggi dari jalan asal?

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 14. Sila nyatakan apakah perancangan khusus Kerajaan Negeri bagi golongan belia, terutamanya mereka yang terkesan dengan pandemik COVID-19.

(a) Adakah skim pinjaman tanpa faedah khas untuk usahawan belia daripada Kerajaan Negeri dibekalkan?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. SESI PERBAHASAN

PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pantai Jerejak (YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Ong Ah Teong) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh Lai Heng) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Syerleena Binti Abdul Rashid) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 5.00 petang.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**30 NOVEMBER 2021 (SELASA)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan,** **Dewan Undangan Negeri** **Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
13.	YB. Dato‘ Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
20.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
21.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
22.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
23.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
24.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
25.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
26.	YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
27.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
29.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
30.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
31.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
32.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
33.	YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
34.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
35.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
36.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
37.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
38.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

TIDAK HADIR

1.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
2.	YB. Dato' Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TIDAK HADIR

1.	YB. Dato' Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No.16. Mohon senaraikan setiap minuman yang dikategori arak di Pulau Pinang.

(a) Berapakah jumlah pembeli arak di negeri ini? Mohon disenaraikan bilangan mengikut DUN dan kaum.

(b) Mohon disenaraikan kes dan bilangan kes serta kemalangan yang berlaku disebabkan arak atau mabuk.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 17. Setakat ini, berapakah MOU telah ditandatangani di antara Perbadanan Pembangunan Belia Pulau Pinang (PYDC) dengan IPT?

(a) Apakah tujuan dan hasil selepas MOU tersebut ditandatangani?

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 19. Adakah Kerajaan Negeri Pulau Pinang sedar projek tambakan laut boleh hasilkan banyak karbon dioksida? Bagaimana menyelesaikannya serta mencapai bandar rendah karbon?

(a) Senaraikan sesi Townhall yang diadakan oleh Konsultant/JAS. Huraikan hasil perbincangan.

(b) Projek pembangunan bercampur Tambakan Bagan Ajam akan mendedahkan rahsia ketenteraan Malaysia. Sila jelaskan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 20. Ekonomi Pulau Pinang

(a) Apakah kesan ekonomi khasnya Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) untuk Negeri Pulau Pinang akibat wabak COVID-19?

(b) Apakah inisiatif Kerajaan Negeri untuk memastikan pendapatan, keberhasilan dan pertumbuhan ekonomi terus utuh dan stabil?

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 21. Nyatakan jumlah terkini penduduk dewasa Pulau Pinang yang telah menerima dos penggalak vaksin COVID-19 berbanding dengan negeri-negeri lain?

(a) Apakah rancangan Kerajaan Negeri untuk mendesak Kerajaan Persekutuan untuk mempercepatkan pelaksanaan dos penggalak vaksin COVID-19 untuk warga Pulau Pinang?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 23. Adakah Belanjawan Persekutuan 20-22 adil kepada Pulau Pinang jika dibuat perbandingan cukai yang dikutip oleh Kerajaan Persekutuan dari rakyat Pulau Pinang?

(a) Daripada tujuh (7) projekyang dicadang oleh Kerajaan Negeri berapakah projek telah mendapat peruntukan dalam Belanjawan Persekutuan 2022?

(b) Senaraikan program/projek untuk Pulau Pinang dalam Belanjawan Persekutuan 2022.

Ahli Kawasan Batu Lanchang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 24. Berikutan perubahan iklim dunia, adakah Kerajaan Negeri mengambil kira faktor tersebut semasa merangka Rancangan Tebatan Banjir?

(a) Adakah kaedah tenaga dan sumber asli seperti yang diamalkan di Singapura, China dan lain-lain ingin digunakan? Ia bukan sahaja membantu penduduk Pulau Pinang dan mengurangkan kesan pemanasan di pulau.

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 25. Sejauh manakah kemunasabahan dari segi undang-undang untuk Kedah menuntut RM100 juta setahun sebagai royalty pajakan Pulau Pinang?

(a) Selain daripada tidak melayan tuntutan negeri Kedah, apakah usaha dan strategi Kerajaan Negeri dalam menangani isu diplomasi di antara Pulau Pinang dengan Kedah?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. SESI PERBAHASAN

PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Permatang Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan A/L Aramugam) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsioa-Leung) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Kebun Bunga (YB. Jason Ong Khan Lee) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Telok Air Tawar (YB. Dato' Musrafa Kamal Bin Ahmad) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.50 petang.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**1 DISEMBER 2021 (RABU)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan,** **Dewan Undangan Negeri** **Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
13.	YB. Dato‘ Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
15.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
16.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
17.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
18.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
19.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
20.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
21.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
22.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
23.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
24.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
25.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
26.	YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
27.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
29.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
30.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
31.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
32.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
33.	YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
34.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
35.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
36.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
37.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
38.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

TIDAK HADIR

1.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
2.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
3.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
2.	YB. Dato' Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TIDAK HADIR

1.	YB. Dato' Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

Nio. 26. Infrastruktur telekomuniasi di KADUN Air Itam.

(a) Senaraikan kawasan-kawasan yang mempunyai kemudahan Unifi di KADUN Air Itam.

(b) Apakah status terkini dan garis masa pelaksanaan Projek Penaiktarafan Infrastruktur Copper milik Telekom Malaysia (TM) kepada Fiber Optik di KADUN Air Itam?

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 27. Huraikan keputusan Lembaga Rayuan EIA membatalkan kelulusan Laporan Penilaian Impak Alam Sekitar (EIA) bagi projek *Penang South Reclamation* (PSR).

(a) Apakah implikasi keputusan pembatalan kelulusan EIA terhadap projek PSR?

(b) Apakah tindakan susulan perlu dilakukan?

(c) Adakah *Penang Transport Master Plan* (PTMP) dapat diluluskan sekiranya kelulusan PSR tertangguh?

Dijawab bersama Soalan No. 37 oleh YB. Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang):

No.37. Apakah tindakan Kerajaan Negeri sekiranya permohonan kedua EIA bagi projek tambakan tiga pulau ditolak oleh JAS Malaysia?

(a) Adakah Kerajaan Negeri harus menanggung segala kos yang telah dibelanjakan sekiranya projek tambakan Pulau Pinang Selatan tidak mendapat kelulusan?

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 28. Adakah Kerajaan Negeri akan mempertimbangkan untuk merancang dan mempercepatkan proses naik taraf ataupun pembinaan semula Pasar Pulau Tikus? Ini adalah kerana walaupun jawapan pada DUN yang lepas menyatakan bahawa pasar tersebut masih dalam keadaan yang memuaskan infrastuktur pasar sudah lama dan bangunan pasar tidak dapat diperbesarkan lagi untuk penjaja baru.

(a) Adakah Kerajaan Negeri juga akan mempertimbangkan pembinaan tempat letak kereta baru di kawasan persekitaran pasar tersebut? Ini adalah untuk persediaan sebelum peningkatan pengunjung pasar.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 29. Mohon Kerajaan Negeri Pulau Pinang nyatakan jumlah pengguna perkhidmatan feri bot laju dan catamaran sejak dilancarkan?

(a) Adakah perkhimdatan tersebut dianggap mendapat sambutan orang ramai?

Ahli Kawasan Telok Air Tawar (YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 30. Apakah langkah Kerajaan Negeri untuk merapatkan jurang pembangunan sosioekonomi di antara luar bandar dan bandar supaya kekayaan ekonomi negeri dapat dikongsi bersama?

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan a/l Aramugam) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 31. Adakah Kerajaan Ngeri membuat pelaburan dalam mana-mana pasaran saham *(stock market)*? Sekiranya ya, nyatakan.

(a) Berapakah saham Kerajaan Negeri yang dilabur setakat ini dan keuntungannya?

(b) Siapakah yang bertanggungjawab membuat keputusan untuk membeli dan menjual saham tersebut?

(c) Siapakah Lembaga Pengarah dan apakah elaun dan keistimewaan lain yang diterima oleh mereka?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 33. Apakah perancangan dan program Kerajaan Negeri untuk menyantuni golongan anak muda lebih-lebih lagi mereka ini sudah pun didaftarkan sebagai pengundi iaitu Undi 18?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr Afif Bin Bahardin) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 34. Pemimpin tertinggi Pakatan Harapan bersetuju untuk menandatangani Perjanjian Keyakinan dan Pembekalan (CSA) di peringkat Persekutuan atas dasar kepentingan rakyat.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Heng Lee Lee) bertanya kepada YA.B. Ketua Menteri:

No. 35. Berapa tahunkah Rumah Rehat Bukit Mertajam telah terbengkalai?

(a) Nyatakan keluasan Rumah Rehat ini termasuk gelanggang tenis yang berada di sebelah.

(b) Apakah pelan Kerajaan Negeri di atas tanah lapang ini dan jangkaan masa siap?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Bin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 38. Kemudahan awam di Teluk Kumbar dilihat ketinggalan.

(a) Apakah perancangan pembinaan Pasar Awam MBPP di Teluk Kumbar disertakan elemen seperti Pusat Perkhidmatan Setempat untuk urusan harian dengan mengambil kira populasi penduduk kian meningkat?

(b) Jika tidak, boleh ianya disertakan bagi membolehkan wuudnya system perbankan dan pejabat pos disitu nanti?

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Yusni Bin Mat Piah):

No. 39. Apakah status terkini hospital patuh Syariah yang hendak dilaksanakan di Bayan Baru?

(a) Berapakah kos yang telah dikeluarkan dari awal projek ssehinga ke hari ini? Perincikan kos yang telah digunakan.

(b) Bilakah dijangka siap dan bilakah dapat digunakan?

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. SESI PERBAHASAN

PERBAHASAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Air Putih (YB. Lim Guan Eng) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Zulkifli Bin Ibrahim) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly Bin Md Lazi) mengambil bahagian dalam sesi perbahasan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.00 petang

Dewan bersambung semula pada jam 2.00 petang

5. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Ahli Kawasan Penanti (YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Soon Lip Chee) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Paya Terubong (YB. Yeoh Soon Hin) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Batu Maun (YB. Dato’ Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.50 petang.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**2 DISEMBER 2021 (KHAMIS)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan, Dewan Undangan Negeri Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
11.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
12.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
13.	YB. Dato‘ Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
14.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
20.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
21.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
22.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus
23.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
24.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
25.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
26.	YB. Dato’ Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
27.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
29.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
30.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
31.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
32.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
33.	YB. Dato’ Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
34.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
35.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
36.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
37.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam
38.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
39.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

TIDAK HADIR

1.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
2.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato’ Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
2.	YB. Dato’ Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TIDAK HADIR

1.	YB. Dato’ Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. SOALAN LISAN

Ahli Kwasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 40. Konsep Keluarga Malaysia telah dilancarkan oleh Kerajaan Negeri Persekutuan di bawah kepimpinan Perdana Menteri baru-baru ini.

Ahli Kawasan Permatangan Berangan (YB. Nor Hafizah Binti Othman) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 41. Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM).

(a) Senaraikan jenis dan lokasi pusat perlindungan sedia ada yang terdapat di bawah naungan JKM di seluruh negeri.

(b) Berapakah peruntukan yang dibayar kepada OKU sejak 2018 hingga kini? Perincikan mengikut kaum dan gender.

(c) Berapakah permohonan bantuan yang ditolak sejak 2018 hingga kini dan apakah alasan penolakan? Statistikkan mengikut kaum.

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 42. Jelaskan pembangunan secara mampan dalam konteks Agenda Hijau Pulau Pinang 2030.

(a) Pembangunan seperti lebuhraya, tambakan laut, Bukit Bendera menejaskan dan merosakkan alam sekitar. Jelaskan bagaimana pembangunan ini boleh dianggap pembangunan mampan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

(b) Pengurusan secara lestari. Jelaskan bentuk pengurusan yang dilaksanakan.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Zolkifly Bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 43. Government Linked Companies (GLC)

(a) Apakah peranan GLC dan strateginya dalam pembangunan ekonomi Negeri Pulau Pinang?

(b) Senaraikan ADUN dan Ahli Parlimen yang memegang jawatan dalam GLC dan emolumennya.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 44. Apakah rancangan Kerajaan Negeri untuk menyelesaikan kesesakan lalu lintas di beberapa jalan utama dalam KADUN Bukit Tengah, khususnsya di:

(a) Jalan Permatang Tinggi

(b) Jalan Perusahaan Autocity

(c) Exit Juru Plus Highway Jalan Kebus Nenas.

Ahli Kawasan Air Putih (YB. Lim Guan Eng) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 45. Sila nyatakan apakah program pembangunan yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan untuk setiap tahun sejak 2015 serta prestasi pelaksanaannya berbanding dengan jumlah pemohonan oleh Kerajaan Negeri.

(a) Apakah reaksi terhadap kegagalan projek pembangunan baru untuk Pulau Pinang dalam Belanjawan Persekutuan 2022?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 46. Pulau Pinang terus menjadi pelabur asing kerana ketersediaan modal asing berkemahiran dan kemudahan berkaitannya.

(a) Ramai rakyat Negeri Kedah turut memilih untuk bekerja dalam sektor swasta di Pulau Pinang. Sila berikan anggaran rakyat Negeri Kedah yang bekerja di Pulau Pinang khususnya sektor swasta.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Ong Ah Teong) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 47. Berapakah permohonan skim pinjaman harapan yang telah diterima sejak tahun 2020 dan berapakah jumlah peruntukan yang telah diluluskan?

(a) Apakah peraiusan dan bilangan pemohon yang berumur di bawah 35 tahun?

(b) Nyatidakan bilangan permohonan mengikut jeinis periniagaan, kaum and tempat periniagaan.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 48. Bagaimanakah Kerajaan Negeri memastikan kuantiti dan kualiti perkhidmatan pusat jagaan dan rawatan warga emas seperti mana pendidikan awal atau industry hospitality disediakan di Pulau Pinang?

(a) Sejauh manakah penyertaan profesional muda dalam *geriatric nursing care?*

(b) Adakah perkhidmatan *geriatric nursing care* boleh dijadikan sebagai kerjaya bagi orang muda atau siswazah?

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Joseph Ng Soon Siang) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 49. Aktiviti domestik pelancongan telah dibenarkan sejak 11 Oktober 2021, apakah inisatif atau langkah-langkah yang telah diambil oleh Kerajaan Negeri dalam usaha mengekalkan keseimbangan pemulihan ekonomi sektor pelancongan serta pencegahan wabak COVID-19?

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 50. Huraikan kapasiti harian pengeluaran air terawat di Loji Rawatan Air Sungai Dua.

(a) Jelaskan purata kapasiti efektif air setiap bulan di Empangan Teluk Bahang, Air Itam dan Mengkuang.

(b) Apakah status projek Skim Penyaluran Air Mentah Sungai Perai?

(c) Huraikan perancangan untuk merawat air mentah Sungai Perai dan Sungai Juru.

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2020 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2020

Ahli Kawasan Tanjong Bunga (YB. Zairil Khir Johari) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 1.00 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 2.30 petang.

5. SESI PENGGULUNGAN DISAMBUNG SEMULA

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh) menyambung semula sesi penggulungan.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng) mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

YB. Timbalan Ketua Menteri II mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

YB. Timbalan Ketua Menteri I mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

Dewan ditangguhkan pada jam 4.55 petang.

MINIT PERSIDANGAN

MESYUARAT KEDUA
PENGGAL PERSIDANGAN KEDUA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG
YANG KEEMPAT BELAS

Tarikh	**:**	**3 DISEMBER 2021 (JUMAAT)**
Masa	**:**	**9.30 Pagi**
Tempat	**:**	**Dewan Persidangan, Dewan Undangan Negeri Lebuh Light, Pulau Pinang**

HADIR

Bil.	**Nama**	**Ahli Kawasan**
1.	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
2.	YAB. Chow Kon Yeow	Ketua Menteri / Padang Kota
3.	YB. Dato' Ir. Haji Ahmad Zakiyuddin Bin Abd. Rahman	Timbalan Ketua Menteri I / Pinang Tunggal
4.	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II / Perai
5.	YB. Chong Eng	Padang Lalang
6.	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
7.	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
8.	YB. Zairil Khir Johari	Tanjong Bunga
9.	YB. Dato' Haji Abdul Halim Bin Haji Hussain	Batu Maung
10.	YB. Soon Lip Chee	Bagan Jermal
11.	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
12.	YB. Dato' Dr. Amar Pritpal Bin Abdullah	Timbalan YDP Dewan/Sungai Bakap
13.	YB. Lim Guan Eng	Air Putih
14.	YB. Teh Lai Heng	KOMTAR
15.	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
16.	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubuk
17.	YB. Ong Ah Teong	Batu Lancang
18.	YB. Satees A/L Muniandy	Bagan Dalam
19.	YB. Syerleena Binti Abdul Rashid	Seri Delima
20.	YB. Gooi Hsiao-Leung	Bukit Tengah
21.	YB. Jason Ong Khan Lee	Kebun Bunga
22.	YB. Lee Chun Kit	Pulau Tikus

Bil.	Nama	Ahli Kawasan
23.	YB. Azrul Mahathir Bin Aziz	Bayan Lepas
24.	YB. Muhammad Faiz Bin Mohamed Fadzil	Permatang Pasir
25.	YB. Joseph Ng Soon Siang	Air Itam
26.	YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad	Telok Air Tawar
27.	YB. Kumaresan A/L Aramugam	Batu Uban
28.	YB. H'ng Mooi Lye	Jawi
29.	YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail	Pulau Betong
30.	YB. Goh Choon Aik	Bukit Tambun
31.	YB. Daniel Gooi Zi Sen	Pengkalan Kota
32.	YB. Heng Lee Lee	Berapit
33.	YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd. Noor	Ketua Pembangkang/Sungai Dua
34.	YB. Nor Hafizah Binti Othman	Permatang Berangan
35.	YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah	Penaga
36.	YB. Zulkifli Bin Ibrahim	Sungai Acheh
37.	YB. Zolkifly Bin Md. Lazim	Telok Bahang

TIDAK HADIR

1.	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
2.	YB. Datuk Seri Saifuddin Nasution Bin Ismail	Pantai Jerejak
3.	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
4.	YB. Khaliq Mehtab Bin Mohd Ishaq	Bertam

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1.	YB. Dato' Seri Abdul Razak Bin Jaafar	Setiausaha Kerajaan Negeri
2.	YB. Dato' Norazmi Bin Mohd. Narawi	Penasihat Undang–Undang Negeri
3.	YB. Dato' Dr. Mohamad Farazi Bin Johari	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Encik Mohd Roshidi Bin Azmi - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Encik Meor Hamzah Bin Abdullah Sani - Timbalan Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi.

1. DOA

2. SOALAN LISAN

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Lee Chun Kit) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 51. Apakah rancangan Kerajaan Negeri untuk memastikan kesemua Negeri Pulau Pinang mempunyai akses internet yang laju khususnya dengan pemasangan kabel '*fiber optic'* atau pun mana-mana pun cara penyelesaian yang lain?

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 52. Mohon Kerajaan Negeri Pulau Pinang nyatakan berapakah jumlah pemohon yang telah memohon Skim Pinjaman PEKA PKS 3.0 dan berapakah jumlah permohonan yang telah diluluskan?

Ahli Kawasan Telok Air Tawar (YB. Dato' Mustafa Kamal Bin Ahmad) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 53. Apakah pelan perancangan jangka masa pendek dan panjang untuk membantu rakyat di Negeri Pulau Pinang yang terjejas mata pencariannya akibat daripada Perintah Kawalan Pergerakan seperti dibuang kerja?

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Kumaresan A/L Aramugam) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 54. Mengikut statistik daripada Liga Bola Sepak Malaysia (MFL) Liga Super 2021, Penang FC mencatat jumlah pasukan ketiga tertinggi raih tontonan iaitu 13.2 juta menerusi platform Youtube rasmi Unifi.

(a) Adakah MFL membayar royalty penyiaran kepada Penang FC dan berapa jumlah yang diterima?

(b) Berikan perincian bagaimana royalty tersebut digunakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Haji Mohd Tuah Bin Ismail) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 56. Sekolah SK dan SMK luar bandar kerap memohon bantuan untuk kemudahan pembelajaran dan infrastruktur. Begitu juga dengan sekolah KAFA dan SAR sering memohon bantuan.

(a) Bagaimanakah peruntukan Bajet 2021 Kerajaan Negeri untuk membantu sekolah ini?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 57. Isu terowong dasar laut kini sedang dalam siasatan SPRM.

(a) Nyatakan sebab mengapa Kerajaan Negeri tidak lagi mempoertahankan pelaksanaan projek ini sebaliknya mencadangkan pembinaan 3rd Link (Jambatan Ketiga)

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Daniel Gooi Zi Sen) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 58. ADUN yang paling tadah.

(a) Apakah pendirian Kerajaan Negeri terhadap Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri yang berpaling tadah dan tidak lagi menyokong Kerajaan Negeri selepas Langkah Sheraton?

(b) Adakah Kerajaan Negeri bercadang untuk mengambil tindakan selaras dengan peruntukan di bawah Perkara 14A, Perlembagaan Negeri?

(c)

Ahli Kawasan Jawi (YB. H'ng Mooi Lye) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 59. Apakah rancangan masa hadapan oleh PBA untuk memastikan bekalan air dijamin untuk warga Pulau Pinang di mana Menteri Besar Kedah sering memberi kenyataan tidak masuk akal?

(a) Apakah inisiatif diambil oleh PBA untuk mengatasi masalah tekanan air rendah di SPS di mana kawqasan perindustrian

sedang dibangunkan di Byram akan menjadikan beban bagi PBA?

Ahli Kawasan Bayan Lepas (YB. Azrul Mahathir Nin Aziz) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 60. Kesesakan jalan raya Bayan Lepas ke Balik Pulau menghantui pengguna jalan raya.

(a) Sejauh manakah tindakan yang diambil oleh Kerajaan Negeri bagi menangani isu ini ?

(b) Adakah Penang Transport Master Plan (PTMP) menolak kepentingan keutamaan pembesaran atau keperntingan jalan ini?

(c) Berapakah kos pembinaan Jalan Bukit Kukus dibiayai Kerajaan Negeri?

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd. Yusni Bin Mat Piah) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 61. Mohon disenaraikan bilangan mereka yang menjadi anak yatim disebabkan COVID-19 mengikut bangsa dan DUN.

(a) Apakah langkah yang diambil dan bantuan yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada mereka?

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 62. Huraikan secara terperinci status terkini pelaksanaan projek Rancangan Tebatan Banjir (RTB) Lembangan Sungai Pinang?

(a) Nyatakan tarikh projek ini dijangka bermula dan siap sepenuhnya.

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) bertanya kepada Y.A.B Ketua Menteri:

No. 63. Sila berikan kewajaran meneruskan tambakan laut Bagan Ajam sedangkan Kerajaan Negeri Pulau Pinang ingin laksanakan Kempen Hijau serta OAP bantah projek Johar dan Melaka.

(a) Sila huraikan kaedah mitigasi bagi tambakan laut Bagan Ajam.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Zolkifly Bin Md. Lazim) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 64. Tanah Wakaf.

(a) Berapa banyakkah jumlah tanah wakaf di Negeri Pulau Pinang keseluruhannya dan berapakah yang telah dibangunkan dan terbiar?

(b) Sejauh manakah MAINPP telah menjalankan fungsi dan kuasanya terhadap tanah wakaf bagi mempertahankan hak dan kepentingan serta membangunkan ekonomi Umat Islam di Negeri Pulau Pinang?

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 65. Dengan antisipasi pembuka sempada kepada pengunjung antarabangsa tidak lama lagi, apakah rancangan dan persiapan Kerajaan Negeri, sebarang permintaan kepada Kerajaan Pusat, dalam pembukaan sempada yang sangat diperlukan untuk memulih ekonomi khususna sektor pelancongan di negeri kita?

Ahli Kawasan Air Putih (YB. Lim Guan Eng) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No. 66. Sila nyatakan jumlah kematian COVID-19 dan kes jangkitan dengan berikan pecahan di antara varian yang wujud serta tindakan yang diambil untuk menanganinya serta jumlah permohonan bantuan RM5,000 daripada NADMA kerana kematian berpunca daripada COVID-19 dan bilangan yang masih belum diluluskan?

Ahli Kawasan Bagan Dalam (YB. Satees A/L Muniandy) bertanya kepada Y.A.B. Ketua Menteri:

No.67. Pulau Pinang sering menjadi mangsa fitnah dan tohmahan, kononnya pembangunan negeri meminggirkan masyarakat Melayu.

(a) Sila jelaskan program dan projek yang dijalankan di Negeri Pulau Pinang sejak tahun 2008 untuk kemajuan masyarakat Melayu - Islam di Pulau Pinang?

(b) Sila berikan perbandingan statistik ekonomi masyarakat Melayu Pulau Pinang dibandingkan negeri lain.

3. TAMAT SOALAN LISAN

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan 1 jam 30 minit soalan lisan sudah tamat selaras dengan Subperaturan 26(7). Jawapan kepada soalan-soalan lisan yang telah dijawab akan diletakkan di atas meja ahli yang bertanya dan akan dimasukkan di dalam Penyata Rasmi.

4. SESI PENGGULUNGAN

PENGGULUNGAN RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2022 DAN USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

Y.A.B. Ketua Menteri mengambil bahagian dalam sesi penggulungan.

5. RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAHUN 2020

Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2020 dibacakan bagi kali kedua dan dipersetujui.

6. JADUAL

Kepala B.01 – Pejabat Ketua Menteri dan Pejabat Setiausaha Kerajaan RM209,473,783.00

Kepala B.02 – Pejabat Tanah dan Galian – RM14,978,190.00

Kepala B.03 – Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Timur Laut – RM7,834,844.00

Kepala B.04 – Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Barat Daya – RM7,298,846.00

Kepala B.05 – Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Utara – RM8,905,110.00

Kepala B.06 – Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Tengah – RM8,602,656.00

Kepala B.07 – Pejabat Daerah dan Tanah, Daerah Seberang Perai Selatan – RM7,205,163.00

Kepala B.08 – Jabatan Pengairan dan Saliran – RM47,019,765.00

Kepala B.09 – Jabatan Perhutanan – RM3,824,160.00

Kepala B.10 – Jabatan Taman Botani – RM5,261,368.00

Kepala B.12 - Jabatan Keja Raya – RM40,762,372.00

Kepala B.13 – Jabatan Hal Ehwal Agama Islam – RM21,613,910.00

Kepala B.14 – Jabatan Kebajikan Masyarakat – RM10,724,740.00

Kepala B.15 – Jabatan Perancang Bandar dan Desa – 4,664,655.00

Kepala B.16 – Jabatan Kewangan Negeri – 457,233,149.00

Kepala B.17 – Jabatan Perkhidmatan Veterinar – 7,068,652.00

Kepala B.18 – Jabatan Pertanian – RM8,717,827.00

Kepala B.19 – Jabatan Mufti – RM3,457,070.00

Kepala B.20 – Jabatan Kehakiman Syariah – RM8,354,800.00

Kepala B.21 – Jabatan Pendakwaan Syariah - RM1,503,120.00

Rang Undang-Undang bernama Suatu Enakmen bagi membenarkan sejumlah wang daripada wang disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 2022 dan bagi memperuntukkan jumlah wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu.

Y.A.B. Ketua Menteri telah memohon bahawa Rang Undang-Undang Perbekalan Tahun 2022 yang dipertimbangkan sefasal demi sefasal dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan dan diluluskan.

Rang Undang-Undang telah dibacakan bagi kali yang ketiga dan diluluskan.

Usul dipersetujui.

YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri memaklumkan bahawa Dewan ini meluluskan perbelanjaan sebanyak RM316,132,788.00 yang tertera dalam Anggaran Pembangunan Tahun 2022 yang dibentangkan sebagai Risalah Dewan Bilangan 8 Tahun 2021 dan menetapkan bahawa jumlah yang tersebut hendaklah diguna bagi tujuan-tujuan yang ditetapkan dalam Anggaran Permohonan bagi tahun 2020.

Usul dipersetujui.

Dewan ditangguhkan pada jam 12.25 tengah hari.

Dewan disambung semula pada jam 3.00 petang.

7. USUL DARIPADA Y.A.B. KETUA MENTERI

Y.A.B. Ketua Menteri telah mencadangkan supaya meluluskan Rang Undang-Undang Enakmen Ketua Menteri Pulau Pinang (Pemerbadanan) (Pindaan) 2021.

YB. Timbalan Ketua Menteri II menyokong.

8. PERBAHASAN KE ATAS USUL OLEH Y.A.B. KETUA MENTERI

YB. Timbalan Ketua Menteri II mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan Bukit Tambun (YB. Goh Choon Aik) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan Bukit Tengah (YB. Gooi Hsiao-Leung) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan Sungai Dua (YB. Dato' Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Muhammad Faiz Bin Fadzil) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh lai Heng) mengambil bahagian dalam perbahasan usul.

11. PENGGULUNGAN USUL

Y.A.B. Ketua Menteri menggulung usul Rang Undang-Undang Enakmen Ketua Menteri Pulau Pinang (Pemerbadanan) (Pindaan) 2021

Rang Undang-Undang Enakmen Ketua Menteri Pulau Pinang (Pemerbadanan) (Pindaan) 2021 telahpun dibaca bagi kali yang kedua dan ketiga dan dipertimbangkan sefasal demi sefasal dalam Jawatankuasa dan dipersetujui tanpa pindaan serta diluluskan dan diperstujui.

12. PENANGGUHAN

Y.A.B. Ketua Menteri telah mencadangkan supaya Dewan ditangguhkan dan usul telah mendapat sokongan. YB. Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri telah menangguhkan Persidangan Dewan ke suatu tarikh yang akan dimaklumkan kemudian.

Dewan ditangguhkan pada jam 5.40 petang.

(YB. DATO' LAW CHOO KIANG, DMPN)
Yang di-Pertua
Dewan Undangan Negeri
Pulau Pinang

Tarikh : 28 Februari 2022